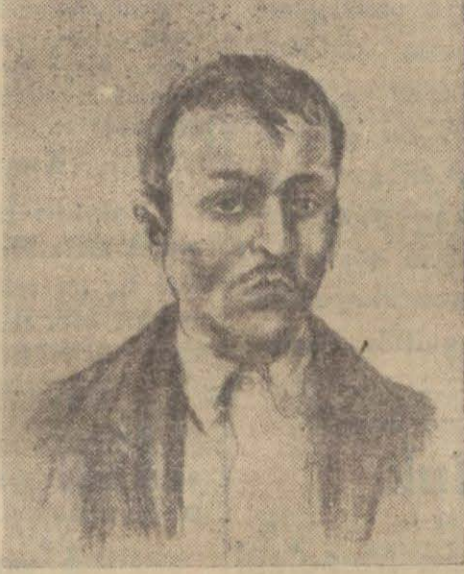

Bir Adam Annesini Balta İle Öldürdü

Katil Cinayetten Sonra Hastalanmıştır

İzmir (Hususi) — Denizliye tâbi Çal kazasının Çalköbir mahallesinde feci bir cinayet olmuş, bir genç anasını balta ile öldürmüştür. Şimdiye kadar misline tesadüf edilmeyen bu feci cinayeti bizzat katilin ağzından şöyle tesbit ettim:

görü... dediler.

Buna hiç ihtimal vermemekle beraber eve gittim. Usulca içeri girdim. Keşki gitmez, olsaydım. Anam hiç tanımadığım bir adamla beraberdi.

Hâdise okadar sinirlerime dokundu ki kendimden geçtim. Dışarıda duran baltayı kaptığım gibi odaya girdim. Anamın aşığı

pencereden kaçmıştı. Anam, beni dünyaya getiren anam şaşırmıştı. Bana bir şeyler söylüyor, yalvarıyordu. Ne söylediğini işitmedim. Elimdeki baltayı beyine indirdim. Derhal canını verdi.

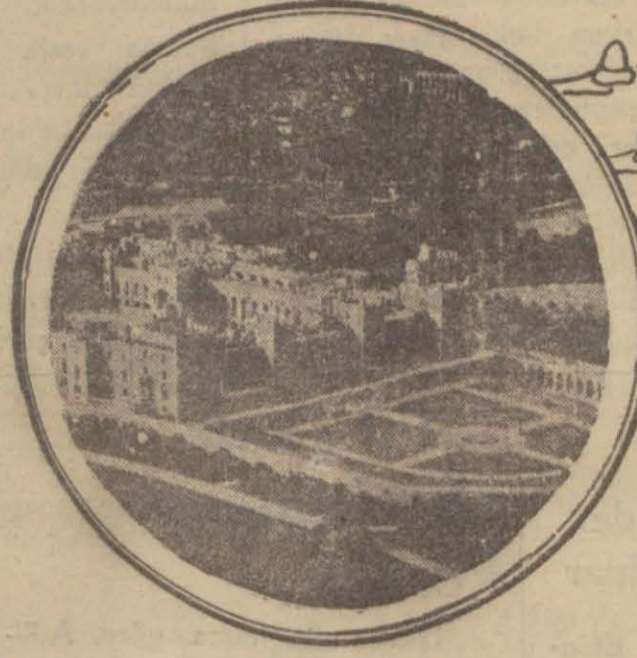
Anamın aşığı ortada yoktu. Onu yakalaysaydım anamın yanına gönderirdim. „

(Devamı 8 inci sayfada)

— “Arkadaşlarımla gezmeğe çıkmıştım. Arkadaşlarım bana anam Eminenin evde bir erkekle beraber bulunduğunu haber verdiler. Buna inanmak istemedim. Ben o güne kadar anamı namuslu ve yuvasına bağlı bir ev kadını bilirdim. Arkadaşlarım ısrar ettiler.

— Git te kendî gözünle

Türkiye Dünyanın Her Tarafına Konuşmaya Başladı Ankara İle Dünyanın Öbür Ucundaki Boynes Ayres Arasında Bir Muhavere Mükâleme Çok Vazih Ve Çok Kuvvetli Oldu

Ankara, 12 (Hususi) — Ankara otomatik telefon merkezi bugün büyük bir muvaffakiyet kazandı ve dünyanın öbür ucunda bulunan Boynes Ayres şehrindeki telefon müdürü ile konuşmaya muvaffak oldu.

Otomatik Telefon Müdürü Niyazi Beyin, Cenubi Amerikada Arjantin'in merkezi olan Boynes Ayres

Telefonla konuşmaya başlayan Ankara ve Boynes Ayresten bir manzara

telefon merkezile yaptığı bu mükâleme büyük bir muvaffakiyetle cereyan etti. Mükâleme çok vazih ve kuvvetli olarak kolaylıkla yapıldı. Mükâleme, Londra üzeri (Devamı 8 inci sayfada)

Belediyelerimiz Telâşta!

On Beş Gün Sonra Kilo Tatbik Edilecek, Fakat Nümune Meydanda Yok!

İstanbulun dörtküm fabrikalarından biri dün bize müracaat etti ve dert yandı:

Bu fabrika yeni sene başında, yani tam on yedi gün sonra kanun mucibince bugün tartıda kullanılmakta olduğumuz okka usulünün bırakılarak yerine kilo usulünün ikame edileceğini düşünmüş, on gramdan on kiloya kadar muhtelif ağırlıkta tartılar yapmış, ayarlarını tasdik ettirmek üzere belediyeye götürmüştü:

— Şimdiki halde yapamayız, cevabını almış. Ne yapması icap edeceğini bizden soruyor.

Tetkik ettik ve öğrendik ki: Evvelâ belediye haklıdır, sonra da kanunun tatbiki, yani yeni seneden itibaren tartıda kilonun ve ölçüde metrenin kullanılması müşkül olacaktır. Belki de yeni bir kanunla kısa bir müddet tühiri icap edecektir. Bunun sebebi de oldukça gariptir. Anlatalım:

Yeni Kanun

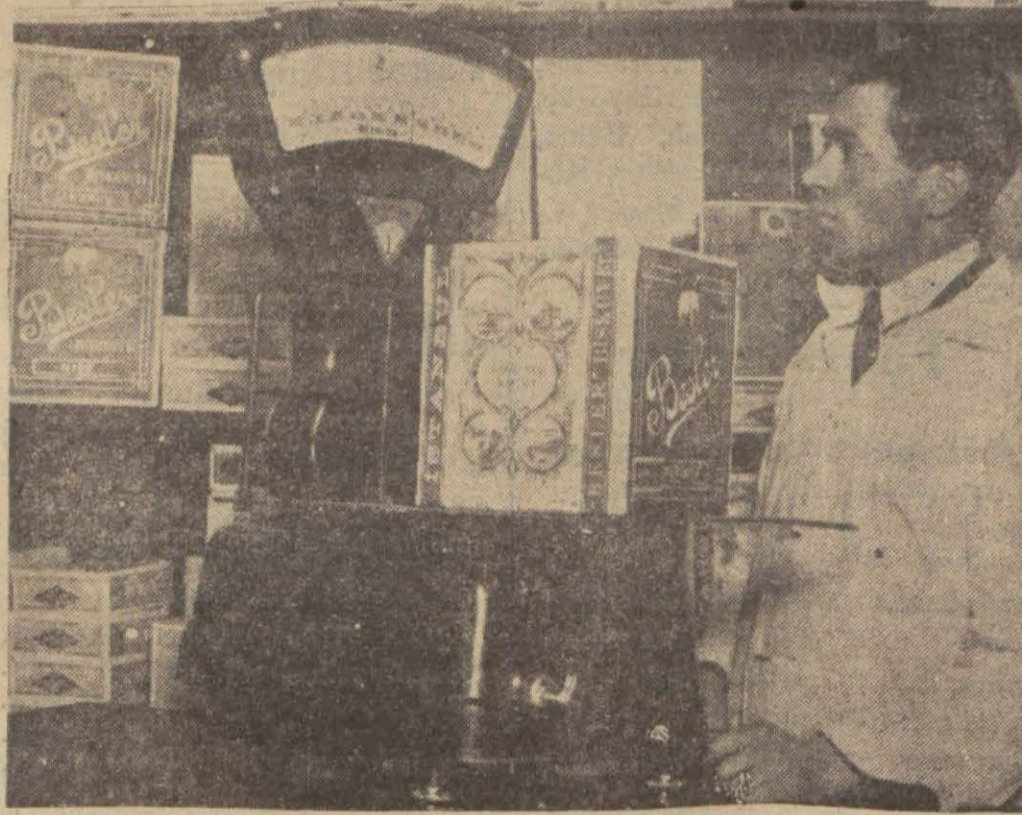
“Yeni ölçüler kanunu 4 nisan 931 tarihinde kabul edilmiştir. Fakat bir intikal devresine ihtiyaç olduğu için bir maddesi mucibince 1 kânunusani 933 tarihinde tatbik edilecektir.”

Buraya kadar mesele yok, fakat hâdisenin alt tarafını dinleyiniz:

Yine kanunun bir maddesine göre:

— Türkiye dahilinde metre sistemine göre tanzim edilmemiş ölçü aletlerinin yapılması ve ayar edilmemiş aletlerin satılması yasaktır. Hilâfında hareket cezayı müstelzimidir.”

İşte hâdise bu noktada doğ-

Piyasa'da muhtelif şeklide muhtelif teraziler maktadır. Filhakika yine kanun bu aletlerin ilk defa olarak ayar edilmesi hakkını İktisat Vekâletine, müteakip muayenelerin icrası hakkını da belediyeye vermiş ve ayar için alınacak ücretleri tesbiti işinin de bir nizamname ile yapılacağını kaydetmiştir. Halbuki İktisat Vekâleti sabık Vekilin rahatsızlığı sırasına tesadüf ettiği için olacak, bu nizamnameyi hazırlamadığı gibi, ilk ayar muayenesini yapacak makamı da tayin etmemiştir.

Belediyenin Vaziyeti

Belediye haklı olarak:

— Kanunun sarahatı karşısında ilk ayar muayenesi yapmanın

En meşhur KAYSERİ pastirmasını İst. BALIKPAZARI 16 No. dan arayınız. Şükri Zade Hakkı

Sanayi Âleminde İhtilâl Yapan Bir Keşif

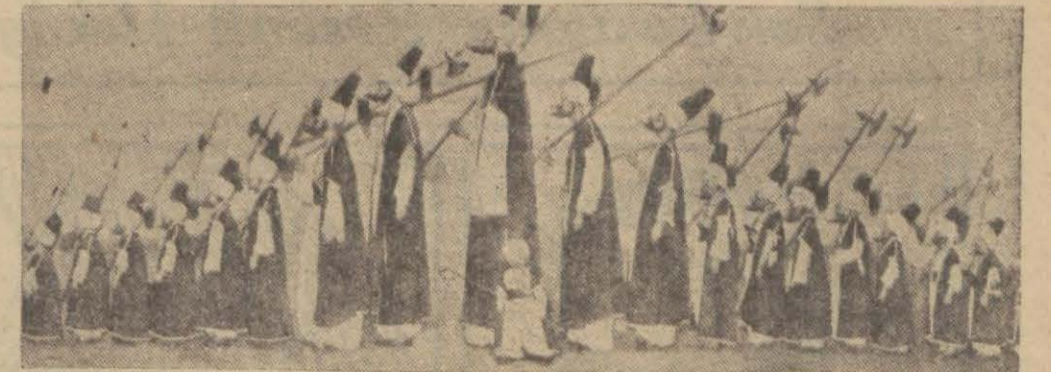
Almanlar Odundan Şeker Yaptılar Ve Şeker Hastalarına Da Yediriyorlar

Nobel kimya mükâfatını kazanan Alman kimyakerlerinden meşhur Bergiyüs sanayi âlemini altüst edecek çok mühim bir keşif yapmış ve bu keşif Almanya'da, derhal sanayie tatbik edilmiştir. Kimyaker Bergiyüs şimdi bizzat bu sanayiye başına geçerek idare etmektedir. Yeni keşif, ağaçtan ve bilhassa selvi ağacından şeker istihsalini temin etmiştir. Bu suretle istihsal edilen şeker diğer suretle elde edilen şekerlerden daha besleyicidir ve zararı da yoktur. Yani şeker hastalığına müptelâ hastalar bile bu şekeri

yiyebilirler. Profesör Bergiyüs, ağaçlardan şeker istihsal etmekle kalmamış, aynı zamanda ağaçtan bir nevi alkol yapmıştır ki mükemmel surette içilebilmektedir. Aynı zamanda hayvanlar için yem ve yumurta akı istihsal etmektedir. Profesör Bergiyüs dünya sanayi âlemini altüst eden yeni keşfi hakkında şu malûmatı vermektedir:

— Bir müddetten beri tatbik etmekte olduğum usul sayesinde muhtelif ağaçlardan gayet kolaylıkla ve çok ucuz olarak şeker (Devamı 8 inci sayfada)

Paris Tiyatrolarında Babiâli Revüsü

Paris'in Folberjer tiyatrosunda, bir müddettenberi bir Revünün oynandığından haberdar oluyoruz. Bu Revünün sahnelerinden biri Babiâli isminde taşyor. Moris Hermit ve Jan l6 Seyy8 isimli iki muharririn müşterek eseri olan bu Revünün ismi Aşk Resmigeçitidir. Babiâli sahnesi ise resimde gördüğümüz veçhile ortada boyu dört metreyi bulan bir kavuklunun sağ ve soluna, boy derecesi gittikçe küçülmek üzere bir hayli sarıklı ve külahlı dizilmiş. Ellerine de birer Teber verilmiş. Kavukluların boyu küçüle küçüle, bunların cüceleştigi görülmüyor.

Eski Babiâlinin işte garp sanat âlemi tarafından bu sahne ile nasıl telâkki edildiğini görüp bir defa daha öğrenebiliriz.

Halkın Sesi

Tuz Fiatleri
Pahalıdır

Köylünün hayvanları için aldığı tuz çok pahalıdır. Bu hususta halkımız diyor ki:

Ali Fehmi Bey (Sultanselim çarşamba sokak 7)

— Bizim tuzlarımız zengindir. Tuz zaruri ihtiyaçların başında gelir. Bugünkü tuz fiatları çok pahalıdır. Hükümet yeni bir Tuz İhbarı kanunu hazırlıyormuş, fiatları biraz ucuzlatmalıdır.

*

Mehmet Bey (Fatih Tramvay caddesi 5)

— Ben tuzun kilosunu 12,5 kuruşa alıyorum. Bu pahalı olmakla beraber şehirli için ehemmiyetsizdir. Fakat köylüler için çok pahalıdır. Çünkü bilhassa çayır zamanında davarlara tuz vermek lazımdır. Tuz yemiyen koyunun bağırsağından istifade edilemez. Halbuki barsak mühim bir ibrah maddesidir.

*

Ali Rıza Bey (Amerikan kütüphanesi memurlarından)

— Tuz fiatleri tasnife tâbi tutulmalıdır. Hayvan sahipleri ile zeytin, yağ ve peynir salımları yapanlara tuz ucuz verilmelidir. Ben Gemlik havalisinden bazı zeytinciler tanırım. Tuz pahalı olduğu için bu sene zeytinler ni toplamak istemiyorlarmış. Zeytinin okkası beş, tuzun okkası 14 kuruş..

*

Murat B. (Doktor Sirkeci Sancaktar mahallesi)

— Kuraklık tehlikesi geçiren ve mahsulleri para etmeyen köylülerimiz için bugünkü tuz fiatleri fazladır. Sığır, koyun, et sürüleri tuzsuz olamazlar. Tuz yemiyen hayvanların etinden ve bağırsağından istifade edilemez. Sonra bu sene palamut çok çıktı. Bazıları tuz pahalı diye salamura yapamamışlar. Bu yaz bahçelerin denize döküldüğünü bile duyduk. Tuza iki çeşit kıymet koymalıdır. Ev için sarfedilen tuz mahdut olduğu için kaç kuruş olsa alınabilir. Fakat hayvanat ve salımlar için tuz fiatleri aşağı olmalıdır.

Sihhi Vaziyet

Sihhiye Müdüriyetinden aldığımız malûmata göre şehrimizde kızıl hastalığının mümkün meretebe önüne geçilmiş ve vefiyata kat'iyen meydan verilmemiştir. Şurada burada görülen tifo vak'aları da yakından takip edilmekte ve derhal aşı tatbik edilmektedir. Soğuk algınlığı neticesi olan kırğınlık ve buna benzer vaziyetlerin grip olmadığı da temin edilmektedir. Şehirin sıhhati geçen senenin bu aylarına nazaran daha sağlamdır.

Lik Maçları

Bu cuma günü lik maçları şu şekilde olacaktır:
Taksim'de Süleymaniye-Galatasaray, Eyüp-Hilâl, Kadıköyünde Beykoz - Beşiktaş ve Kasımpaşa Altınordu.

DAHİLİ HABERLER

Silâh Seslerinden Sonra..

Polisler Gece Yarısı Hamamdan Odun Çalan Garip Bir Hırsız Yakaladılar

Evvelisi gece Dolapdere taraflarında devriye gezen polisler küstah bir hırsız yakalamışlardır. Bu adam Takfor isminde bir ermenidir. Gece yarısı sırtında bir odun küfesiyle Dolapdere'de tenha bir sokaktan geçerken bekçi Hacı Ağaya tesadüf etmiş, yürümesini hızlaştırmıştır. Bekçi Hacı Ağa bu vaziyetten şüphelenmiş ve sert bir sesle bağırmış: "Hey, hemşeri dur bakalım!.. Gece yolcusu bu sese itaat etmiş ve bekçinin yanına doğru yaklaşmaya başlamıştır. Fakat tam bekçi Hacı Ağanın önüne geldiği zaman ayağını kaldırmış ve Hacı Ağaya şiddetli bir tekme indirmiştir. Vazifesini pek iyi kavrayan bekçi yere

düşmekle beraber derhal tabancasına davranmış ve havaya iki el silâh atmıştır. Bu sırada Takfor da odunları bir kenara fırlatarak hayli uzaklaşmış bulunuyordu. Fakat silâh sesini işiten polisler, hemen sesin geldiği tarafa koşmuşlar ve biraz uzakta kaçan bir gölge görmüşlerdir. Bu gölgeyi koşarak takip eden polis memurları nihayet dar bir sokağı döneceği sırada Takforu yakalamışlardır. Takfor evvelâ bir şey yapmadığını söylemiş, fakat bekçi Hacı Ağanın sarih ittihâmı karşısında cürmünü itiraf ederek odunları Pangaltıda Çinilihamamdan çaldığını söylemiştir.

İki Mevkuf

Kaçakçılık Cürmünden
Beraet Kararı Aldılar

İzmitli Harun ve Ahmet Efendilerin bir bütün kaçakçılığından dolayı İhtisas mahkemelerinde üç aydanberi mevkufen muhakemelerine devam ediliyordu. Çünkü celsede maznunların muhakemeleri bitmiştir. Okunan kararnameye göre kaçakçılıkları sabit olmadığı için beraatlarına karar verilmiş ve derhal tahliye edilmişlerdir.

Kapalı çarşıda kaçak sigara kâğıdı satarken yakalanan İhsan Efendinin kaçakçılığı tesbit edildiği için (6) ay hapis ve (800) kuruş para cezası hükmedilmiştir.

Vali B.

Terkos İşi İçin Yakında
Ankara'ya Gidecek

Evvelce de bildirdiğimiz gibi 1 Kânunusaniide terkos Belediye'ye geçecektir. Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Beyin Terkos Şirketiyle şimdiye kadar yapılan müzakereler neticesini Nafia ve Dahiliye Vekâletlerine bildirmek üzere şu günlerde Ankara'ya gitmesi muhtemeldir.

Sokakta Dövüşmüşler

Hüsnü Bey isminde bir kapitan ile Gülnaz isminde bir kadın Üsküdar'da sokak ortasında kavgaya tutuşarak birbirlerini fena halde dövüşmüşlerdir.

2500 Tacir
Mahkemeye
Verildi

Haber aldığımız göre, Adliyedeki ticaret sicilli dairesine kaydedilmeyen ve yahut muamelelerini kanunu tayin ettiği 15 gün içinde bitirmeyen 2000 tacir mahkemeye verilmişlerdir. Ticaret odası da odaya kaydedilen 500 taciri mahkemeye göndermiştir. Birinci ticaret mahkemesi bunlar için hususî günler tahsis etmiştir. Her gün altmış kadar tüccarın muhakemesine bakılmakta ve cürmü sabit olanlar hakkında 5 liradan 250 liraya kadar para cezası hükmedilmektedir.

Yağmur Miktarı

Şehrimizdeki alâkadar mekama gelen bir telgrafa göre bu ayın on birinde Giresona on yedi, Adapazarı'na on iki, İnebolu, İzmit ve Trabzona beş, Karahisar, Edirne, Diyaribekir ve rizeye üç, Göztepeye iki, Halkalı, Bursa, Bolu, Kastamonu, Eskişehir, Kütahya, Urfa, Yalova, Manisa ve Kırşehir cüzi miktarda yağmur yağmıştır.

Fabrikacılar

Avrupadan Mutahassıs
Getirtmek İsteyenler

Bazı fabrikacılar Avrupadan mutahassıs getirtmek için hükûmete müracaat etmişlerdir. Bu müracaatlar tetkik edilecek ve fabrikacıların talepleri muvafık bulunursa mutahassısların getirilmesine İktisat Vekâleti tarafından müsaade edilecektir.

Ucuzluk

İspirto Ve Benzin Meselesi
Halledilmek Üzeredir

Benzine ispirto karıştırarak benzin sarfiyatını ve dolayısıyla bu yoldaki ithalâtı azaltmak hususundaki tetkikler bitmek üzeredir. Bu işte şayanı dikkat olan cihet, ispirtonun benzinden daha pahalı olmasıdır. İspirtonun ucuz maledilmesi için esaslar aranmaktadır. Bu nokta halledildiği takdirde benzin sarfiyatını azaltmak mümkün olacaktır.

Bu suretle elde edilecek yakıcı madde benzinden daha ucuz olacağı için kamyon, otomobil, otobüs ve saire gibi nakliye vasıtalarının ücretleri bir miktar düşecektir.

Yangın Var!

Fakat İtfaiye Ortada Hiçbir Şey Gö. emedi

Dün öğleden sonra Beyoğlundaki itfaiye grupuna telefon edilmiş, Ayaspaşada Nimet apartmanında yangın çıktığı bildirilmiştir. Bunun üzerine bütün grup Ayaspaşaya gitmiş, fakat Nimet apartmanında yangın bulamadığı gibi bu yalan haberi uyduran da ele geçmemiştir.

Özür Dileriz

Münderecalımızın çokluğu dolayısıyla ankettimiz ve Diplomatlara hükmeden gizli kuvvet serlevhalı yazımızı bırakmaya mecbur olduk, özür dileriz.

Günün Tarihi

Hariciye'de Yeni
Tebeddüller Mi?

Ankardan gelen haberlere göre yüksek hericiye memurlukları arasında bazı tebeddüller yapılacaktır. Henüz teyit edilmeyen bir habere nazaran Hariciye Vekâleti Müsteşarı Numan Rifat Bey Cümbür Riyaseti Umum Kâtipliğine, Umumi Kâtip Hikmet Bey de Müsteşarlığa nakledecekler, Vaşington Büyük Elçisi Muhtar Bey de tekaüt edilecektir. Vaşingtona Viyana sefiri Hamdi Beyin tayini muhtemeldir. Ayrıca Bağdat Elçisi Tahir Lütfi Bey merkeze alınıp yerine Lâhey Maslahatgüzarı Nuri Bey, buuuun yerine de umumî müdürlerden Vasfi Bey tayin olunacaktır.

Temdit Edildi

Polonya ile hükümetimiz arasında aktedilen ticaret mukavelesi üç ay müddetle temdit edilmiştir. Her iki memleket birbirinden müsavi kıymette mal alacaktır.

Düyunu Muvahhede

Düyunu muvahhede dün borsa 54,5 kuruş üzerinden muamele görmüştür.

Cemal B.

İhracat Ofisi Müdürü
Ankara'ya Gitti

İhracat ofisi müdürü Cemal Bey İktisat Vekâletinin daveti üzerine Ankara'ya gitmiştir. Cemal Beyin bazı devletlerle yapılacak ticaret mukaveleleri hakkında İktisat Vekâletine izahat vereceği söylenmektedir.

Diğer taraftan İktisat Vekâletinin ihracat ofisine büyük bir ehemmiyet verdiği ve ofis teşkilâtının önümüzdeki sene zarfında tevsi edileceği anlaşılmaktadır.

75 Mahkûm

Kanunî şartları haiz olan 75 mahkûmun âmme hizmetlerinde çalıştırılması için bir ay evvel Vilâyete müracaat edilmişti. Vilâyet henüz cevap vermediği için müddeimumilik dün bu müracaatı tekrarlamıştır.

İstintak Dairesinde

Beyoğlundaki Rumeli hanında 51 numarada oturan Madam Antuvaneti öldürmekle maznun olarak yakalanan Pandeli ve Antuvan, isticvap edilmek üzere ikinci istintak dairesine verilmişlerdir.

Bir Facia

Feshane fabrikasında çalışan 11 yaşında Ali isminde bir çocuk dün yerde duran sivri bir cisim üzerine düşmüş, fena halde yaralanmıştır.

Komünistlik
Maznunları

Dün öğleden evvel ağır ceza mahkemesinde, ikisi kadın olmak üzere 36 komünistlik maznununun muhakemelerine devam edilmiştir. Gelecek celsede mazunlar müdafalarını serdedeceklerdir.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

Hasan B. — Bütün evcek tasarruf yapıyoruz azizim...

... Bir kere ben işimin olduğu yere tabanvay ile gidiyorum...

... Karı, etin kemiklerini kaynatıp, suyundan çorba yapıyor, bizim oğlan da hergün kumbarasına eline ne geçerse atıyor...

— Peki Hasan Bey, ya büyük kerime ne yapıyor?

Hasan B. — Onu sorma azizim, hepimizden daha muktesit! Eskiden dudağına iki kat kırmızı sürüyordu, şimdi yalnız bir kat sürüyor!..

Hergün

Bir Milletın
Serveti
Neyle Ölçülür?

Bir milletin zenginliği birikmiş serveti ile ölçülür.

Birikmiş serveti, o cemiyeti teşkil eden fertlerin kazançlarının ihtiyaçlarından fazlasını bir kenara koymalarıyla vücutta gelir.

Türkiyenin en büyük zaafı birikmiş serveti olmamasıdır. Birikmiş servetimiz olsa kendi sanayimizi kendimiz kurabilir, demir yollarımızı kendimiz yapabilir, madenlerimizi kendimiz işletebilir, hülâsa memleketin şimdiye kadar ham kalmış servet kaynaklarını işleterek refaha irebilirdik.

Birikmiş servetimiz olmadığı için ne yapıyoruz?

Demir yolu mu yaptıracağız, Avrupa sermayesi arıyoruz.

Fabrika mı açacağız, ecnebi sermayesini ihtiyaç hissediyoruz.

Bir maden mi işletmek istiyoruz, bunu bir ecnebi şirketine işletmeye lüzum görüyoruz.

Hatta Belediye işlerimizi bile ecnebi şirketlerine devretmeye mecbur oluyoruz. Bu mecburiyet bizi saltanat devrinde yarım müstemleke haline getirmişti. İktisadi istiklâlimizi kaybettirmişti.

Şimdi kendi sanayimizi kendimiz kurmak, kendi madenlerimizi kendimiz işletmek, hülâsa memleketin iktisadi istiklâlini temin etmek istiyoruz. Bunun için de Millî sermayeye ihtiyacımız vardır. Millî sermaye, ancak birikmiş servetle temin olunabilir. O halde iktisadi istiklâlin anahtarı tasarruf demektir.

Bu fakir millete tasarruf tavsiye etmek, onu biraz daha aç ve sefil yaşamaya sevkettikler, diyenler vardır.

İş Bankasının kumbara teşebbüsü bu düşüncenin de yanlış olduğunu göstermiştir. Türkiye'de tasarruf fikrini ortaya ilk atan ve buna imkân veren İş Bankası olmuştur. İş Bankası birkaç sene içinde kumbara sayesinde, mikdarı hatırımda değil, zannederim 14 milyon lira mikdarında bir servet terakümüne yardım etti.

Bu 14 milyon lira ekmeğimizden, giyeceğimizden keserek biriktirilmiş bir para değildir. Abura cubura sarfedilen ve heba olup giden küçük rakamların vücutta getirdiği bir yekûndur.

14 milyon lira büyük bir servettir.

14 milyon lira ile memlekette 14 fabrika açılabilir.

14 milyon lira ile, ecnebilere vermeğe mecbur olduğumuz birçok işleri başarmak mümkündür.

14 milyon lira ile ecnebiye ol açmaktan kurtulmak mümkündür.

Bu 14 milyon lirayı, hiçbir mahrumiyet hissetmeksizin 100 milyon liraya çıkarmak daima mümkündür.

Tasarrufu öğreniniz, ferdin ve milletin iktisadi istiklâli ancak bu suretle temin edilebilir.

Gümrük Tarifeleri

Tadil Edilmesi İçin Tetkikat Yapılacak

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti gümrük tarifelerinin tadili için faaliyet ve tetkikata başlamıştır. Ticaret Odasından ve Sanayi Birliğinden memleket ihtiyacı için ayrılması icap eden eşyanın bir listesinin hazırlanması istenilmiştir. Tetkikat yakında bitirilecektir.

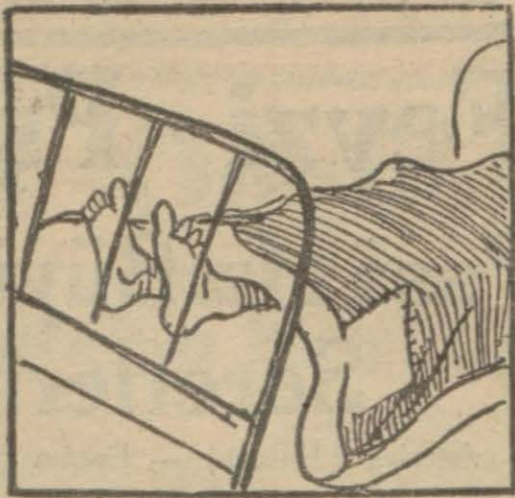
Son Postanın Resimli Makalesi ■ Bir Büyük Söz ■

1 — 100 kuruş kazanıp 99 kuruş sarfeden adam, hayattan korkmaz ve sefaletle karşılaşmaktan çekinmez.

2 — 100 kuruş kazanıp 101 kuruş sarfeden adam hiçbir zaman fakrî sefaletten kurtulamaz.

3 — Ayağınızı yorganınıza göre uzatmayı unutmayın.

SON TELGRAF HABERLERİ

Grup İçtimaları Bitiyor

Bugün Başvekil Nutuk Söyleyecek Muhtelif Takrirler Müzakere Edilecek

Ankara, 14 (Hususi) — Fırka grubu dünkü içtimasında şimdiye kadar yapılan içtimalarda verilen teklifleri tasnif etmiştir.

Teklifler arasında hayvan vergisi nisbetinin fazlalığı, verginin yeni bir usule rapı lüzumu da vardır. Umumhanelerin sıkı kontrola tâbi tutulmaları şartıyla açılması, Matbuat Kanununun idari salâhiyetler kısmının ilgası da bu meyandadır. Bu

son teklif sabık Adliye Vekili Mahmut Esat Bey tarafından yapılmıştır.

Teklifler tasnif olunak ve bugünkü grup içtimasında bir karara raptedilerek neşrolunacaktır. Bugünkü içtimada Başvekil İsmet Paşa hükûmete ait işlerin intaç edilmesi dolayısıyla bir nutuk söyleyecek ve müteakiben grubun itimat reyine müracaat edecektir.

Gazi Günü

Fevkalâde Merasimle Tes'it Edilecek

Ankara, 14 (Hususi) — 27 kânunuevvel Gazinin Ankaraya ilk ayak bastığı gündür. O gün fevkalâde bir surette tes'it edilecek, o zaman Mustafa Kemal Ankarada nasıl karşılandı ise bu sefer de tıpkı öyle karşılanacak, bilhassa köylerden ve kazalardan millî kıyafetlerle gelen 800 atlı yine gelecek ve tezahürata iştirak edecektir.

İhracat İşlerimiz

Feyzli Bir İnkişafa Doğru Gitmektedir

Ankara, 14 (Hususi) — İktisat Vekâleti harici ticaretimizin inkişafı için çalışmalarına devam etmektedir. Dün de yazdığımız gibi birçok devletlerle yapılan yeni mukavelelere Yunanlılarla yapılan bir itilâf ta ilâve edilmektedir. Yunanlılar bizden yaptıkları ithalâtın yüzde ellisi nisbetinde bize ithalât yapacaklardır. İhracat vaziyetimiz alınan tedbirlerle yeni ve feyizli bir inkişafa doğru gitmektedir.

İki Tevkif

Ankara, 14 (Hususi) — Vazifesi sui istimal etmekten maznun Ankara nüfus müdürü ve ona yardım etmekten maznun Şaban isminde biri tevkiif edilmişlerdir.

Karısını Mı

Öldürmüştü?

Torbali, 13 (Hususi) — Kazanımıza tâbi Arslanlar köyünde 20 gün evvel Umuş Hanım namında genç bir kadın ani surette vefat etmişti. Tahkikat esnasında Umuş Hanımın zevci Salih Ef. tarafından dövüldüğü ve bunun neticesinde öldüğü şeklinde bir ihbar yapılmıştır. Umuş Hanımın cesedi üzerinde otopsi yapılmak üzere İzmir Adliye Tababetine gönderilmiştir.

Oktruva Resmi

Dahiliye Vekâleti Belediye Yelerden İndirilmesini İstedi

Ankara, 14 (Hususi) — Dahiliye Vekâleti oktruva resminin belediye tarafından adeta bir koruma vergisi şeklinde ve diğer komşu belediyelere zarar verecek bir surette tahsil edildiğini nazarı dikkate alması, et, un vesaire gibi halk gıda maddelerine ait olan mallardan bilhassa gayet ez oktruva resmi alınmasını tamim etmiştir.

İbrahim Tali B.

Ankara, 13 (Hususi) — İstanbul Meb'usluğuna seçilen Birinci Umumi Müfettiş İbrahim Tali B. dün akşam geç vakit buraya geldi.

Feministler

Kadınlık Kongresi Tahranda Toplanacak

Tahran (Hususi) — Her sene şark kadınlığının itilâsı, tenvir için, bir yerde toplanan Feminist kadınları, yeni sene kongresini şehrimizde yapacaklardır.

Birkaç gündenberi Tahrana, Suriye, Irak, Filistin ve Mısır temsil eden kadın murahhaslar gelmektedir. Kongrede peçenin kaldırılması hususunda hararetli müzakereler olacaktır.

Muğla'da

Bir Evden 2000 Liralık Mücevher Aşırıldı

Muğla, (Hususi) — Vilâyetimizde bir gecede dört ev soyulmuştur. Soyulan evler meyanında ceza reisinin ve sarraf Kadri Beyin evleri de vardır. Kadri Beyin kasası içinde 2000 lira kıymetinde mücevher ve para çalınmıştır. Emniyet müdürü Zeki Bey bu mühim soygun hâdiselerile bizzat alâkadar olmaktadır. Faillerin meydana çıkması gün meselesidir.

Meclis Reisi

B. M. M. Reisi Kâzım Paşa Hz. cuma günü dişlerini tedavi ettirmek üzere İstanbul'a gelmektedir.

Sözün Kısası

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir.

Ayaspaşa Mezarlığı Tahkikatta Yeniden Mühim İpuçları Elde Edildi

Ayaspaşa mezarlığı meselesini tahkik için Heyeti Vekile kararı ile toplanan tahkik komisyonunun faaliyeti ilerlemiştir. Komisyon birçok yeni ve mühim ipuçları elde etmiş, dün de mahallinde yeniden bir keşif daha yapılmıştır.

Şayanı dikkat olan cihet bu keşifte henüz 18 yaşında olan gençlerin Ayaspaşa mezarlığının 933 hicri senesine ait vaziyetine şahadet etmeleridir, Ayaspaşa mezarlığında şimdiye kadar seksen parçaya yakın arsa satılmıştır. Bu arsaları satın alanların aldıkları malları gerilye vermeleri muhtemeldir. Tahkikat ilerlemektedir.

Kubilây Günü

İzmir, 13 (Hususi) — İnkılâp şehidi Kubilây ve arkadaşlarının şehit edildikleri günün yıldönümünde İzmir Halk Evi büyük bir ihtifal tertip edecektir.

O gün ihtifale iştirak eden zatlar hususî bir trenle Menemene gidecekler, Menemende merasim yapılacak, nutuklar söylenilecek, aziz şehidin hatırası tebci edilecektir.

İş Bankası

Amerikada Olduğu Gibi Varis Arıyor

İş Bankası Adapazarında Camiîcedit mahallesinde oturan Ahmet Ef. oğlu İsmail Efendinin ailesini veya varislerini aramaktadır.

İsmail Ef. nin İş Bankasında 109 lira 55 kuruşluk mevduatı vardır. Bu para tasarruf kumbarası ile birikmiş, fakat küçük mektepli bilâhare ölmüş, ailesi de Adapazarından hicret etmiştir. Nereye gittikleri belli değildir.

Tayyare Cemiyeti Muhtelit Mahkemede Mühim Bir Dava Kaybetti

Tayyare Cemiyetinin Ogustan Norman Şirketi aleyhine muhtelit hakem mahkemesinde açtığı 93 bin İngiliz liralık bir alacak davası şirket mümessilinin bir yemini ieln kaybedilmiştir. Tayyare Cemiyetine bin lira mahkeme masrafı verecektir.

Maden Kanunu

Ankara, 31 (Hususi) — Madencilerin teşebbüsü üzerine Meclise yeni bir Maden Kanunu teklifi yapılması tekarür etmiştir. Bu yeni kanun mucibince maden resmi nisbeti yüzde bire indirilecek barut ve nakliye fiatleri de ucuzlatılacaktır.

Bir İtalyan

Polislere Bin Lira Rüsvet Teklif Etti

Zabita dün gece Beyoğlu'nda Yani isminde bir adamın olindeki bavuldan şüphelenerek muayene etmiş ve kaçak ipeklî eşya bulmuştur.

Bu muayene esnasında Benlasova isminde bir İtalyan zuhur ederek bu malların kendisine ait olduğunu söylemiş, bunun üzerine evi de aranmış ve bir fotoğraf camı ile bir takım evrak bulunmuştur.

İtalyan bu fotoğraf camı ile evrakın kendisine iadesi için polis memurlarımıza (1000) lira rüsvet teklif etmiştir. İtalyan nezaret altına alınmıştır. Tahkikata devam edilmektedir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Gazetelere nazaran Telefon Şirketi abonelerden fazla para alıyormuş ta kimsa farkında değil imiş. Bakınız nasıl?.. Telefon Şirketi mukavelesine 929 senesinde bir zeyil yapılmış. Bu zeyle göre İngiliz lirası her iki lira düştükçe mükâleme nisbetleri de o nisbette düşecekmiş. İngiliz lirası iki sene bir başaşağı gidiyor. Hele şimdi yedi lira bile değil...

Buna rağmen bu mükemmel şirket parayı eski hesaptan alıyormuş..

Belediye muavinlerinden Hâmit Bey şimdi bu meseleyi tetkik ile meşguldür ve şirket aleyhinde dava açacağı söylenmektedir.

Bu rivayetler tahakkuk ederse, bu işleri hükümet ve halk namına tetkik ve kontrol edenlerin vazifelerini yapmış olduklarına artık,

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Musahabe

Gramerin
Türkçesi
Vardır

Büyük rehberimiz olan Ulu Gazimizin irşadile yabancı kelimeleri Türk dilinden atmaya, ilim istilahlarının türkçesini bulmaya, Türk dilini lutfi bir dil şekline sokmaya, milletin bütün irfau ordusu seferber oldu. Azimkârane çalışıyor.

Böyle yüksek ve millî bir gaye uğrunda bilgilerimizin var kuvvetlerle çalıştığı esnada (Gramer) gibi yabancı bir kelime Türk dilinin canevinde yaşaması, Türk dilinin kavaidi kitabına ve ilmüne ad olması nazarı dikkati celbetse gerek.

Bunun için gramerin yerine kaim olacak, yerini tutacak bir türkçe lûgat bulmaya çalıştım. Ş. Sami B. kamusu fransevisinde (gramer) kelimesini "sarf ve nahiv ilmi, bu ilmin kavaidini cami kitap" diye tarif ediyor. (Cilt 1 sahifa 924)

Türk dilinde istikak, sarf, nahiv başlı başına birer ilimdir. Bunlara maânî, beyan, bedi ilimlerini ilâve edersek bilgilerin sayısı altıya çıkar. Gramer kelimesi, bu ilimlerin içinde ancak sarf ve nahive alem olabilecek bir lafızdır. Şu halde diğer ilimlere de bir kelime bulmak ihtiyacı vardır. Binaenaleyh; gramer kelimesi kasır, nakıstır.

Halbuki Türk dilinde şu ilimleri birden ifade edecek ve dairi şümülüne alacak lûgatımız vardır. Bu lûgatımızdan münasip bir sigayı alıp (gramer) yerinde kullanmak, takip edilen gayeye daha uygun olur sanırım. Yalnız müşkülpesent olmamak lâzımdır.

Türk dilinde (yormak) diye bir fiili sabit vardır. Yormak, dilimizde bir nesneyi güzel tabir ve ifade etmek, müphem ve muğlak bir nesneyi açık ve güzel bir surette anlatmak, bir kimseyi güçlüklerle düşürüp it'ap etmek, tabütüvanını kesmek manasına müstameldir.

Rüyayı yordu deriz, güzel tabir etti demek isteriz. Atı yordu deriz, atı çok koşturup bitabî tüvan etti demek isteriz.

Bu filin sıfatı mef'uliyesi, yani ismi mef'ulü (yoruk, yoruk) dir. Yoruk dil denir, lûgati fasihe ve lisani fasih demek olur. Yoruk adam denir, yorgun demek olur. Divanı lûgat (C3 S12) de "yoruk til - lehçei fasiha, yani fasih, belîğ, güzel tabir ve beyan edilmiş lûgat manasındır."

Mahmut Kâşgiri bu ifadeyle anlatmak istiyor ki yormak - feshat ve belâgatle söz söylemek, müphem ve muğlak şeyleri açık bir surette anlatmak, bir kelimenin manasını gayet vazih bir surette ifade etmek manasındır. Bir kelimeyi usul ve kavaidine tabkian tetkik etmek te (yormak) tr.

Yormak, şu manasile istikak, sarf, nahiv, maani, beyan, bedi ilimlerine şamil olur. İşte bu fiili sabitten iki sıya vardır ki (gramer) den kastettiğimiz manayı daha yüksek bir surette ifade etmektedir. Bu sıygalardan biri (yorum), diğeri (york) kelimeleridir.

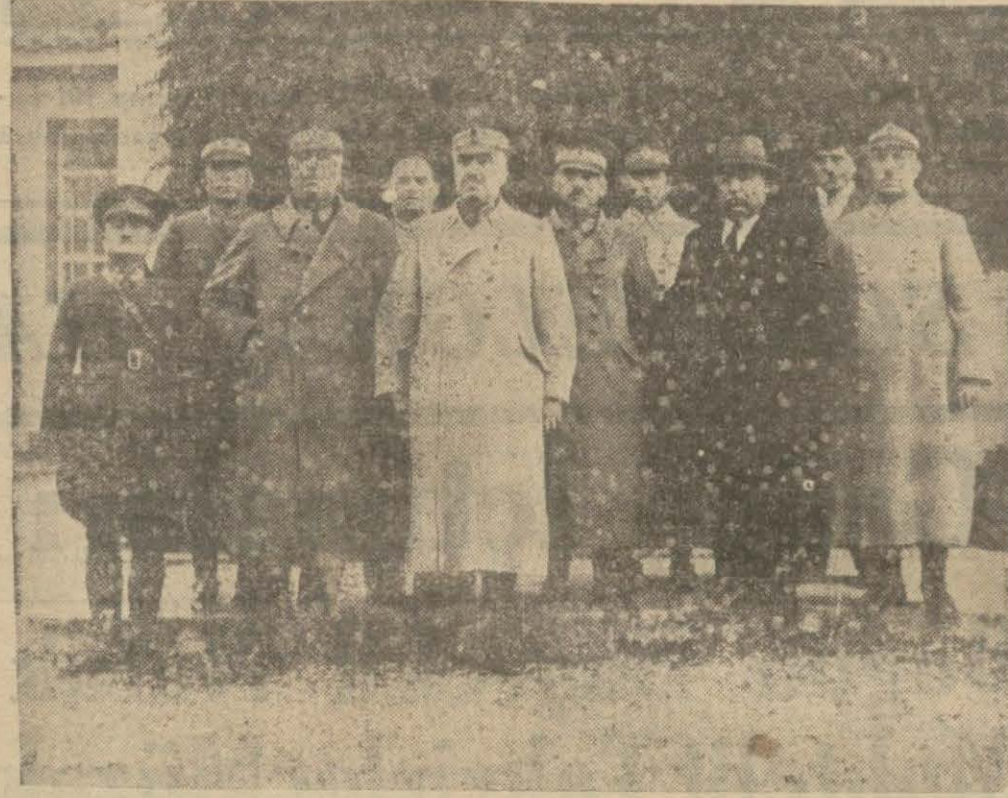
Yorum — Çorum vezninde bir niyyat haizdir. Sonunda (m) harfi hayzet manasını ifade eder. Yormayı kendisine cezp ve celbederek nefsinde cemedan ilim, bilgi manasındır. Dilimiz de bir nesneyi bir defa yorus manasına müstameldir. Yorumu güzeldir denir, yorması, tabiri güzeldir demek olur. Yorum, bu manasile istikak, sarf, nahiv, maani, bedi ilimlerini nefinde cemedan bir fenni mahsus olur.

Yorum — Kork vezninde bir

MEMLEKET HABERLERİ

Fevzi Pş. Hz. Antalya'da
Paşa Hz. Büyük Tezahüratla Karşılandı
Şereflerine Ziyafetler Verildi

Antalya (Hususi) — Erkânı Harbiye Umumiye Reisi Müşir Fevzi Paşa Hazretleriyle, Müfettiş Fahrettin ve Keramet'in Paşalar ve maiyetleri erkânı şehrimize gelmişlerdir. Fevzi Paşa Hazretleri şehrimizde şimdiye kadar görülmiyen büyük bir tezahüratla karşılanmışlardır. Hükümet ve Fırka erkânı, tüccarlar, sporcular Antalya'ya 10 kilometre mesafedeki Uzun kuyu mevkiinde bir heyet halinde Paşa Hazretlerini istikbal etmişlerdir. Dumlupınar İlkemtebi ve Orta-mektep talebeleri de Paşa Hazretlerini şehire 5 kilometre uzaktaki mevkiden istikbal etmişlerdir. Paşa Hazretleri mekteplerin bulduğu mevkide gelince otomobillerden inmiş ve talebelere ayrı ayrı iltifatta bulunarak, talebelerin hatırımını sormuştur. Fevzi

Fevzi Pş. Hz. Antalya'da

Foto Fenni

Paşa ve maiyeti erkânı şehire vasıl olduğu zaman halkın samimi ve heyecanlı tezahüratı ile karşı-

lanmıştır. Paşa Hazretleri doğrudan doğruya tahsis edilen daireye giderek bir müddet istirahat etmiş ve oradan vilâyet konağına giderek Vali Beyi ziyaret etmiştir.

Paşa Hazretlerinin şerefine Belediye tarafından bir akşam ziyafeti, ertesi gün de Halk Fırkası tarafından bir öğle ziyafeti verilmiştir. Aynı günün akşamında 52 inci alay zabitanı tarafından bir akşam ziyafeti daha verilmiştir. Fevzi Paşa Hazretleri bazı teftişat ve tetkikatta bulduktan sonra tekrar Antalya'ya avdet etmiş ve Elektrik Şirketi tarafından verilen akşam ziyafetinde hazır bulunmuştur. Paşa Hazretleri çarşamba günü aynı heyecan ve aynı tezahüratla teşyi buyurulmuşlardır.

Fevzi Paşanın Antalyayı ziyaretlerinden bir intiba

Foto Fenni

Viranşehir'de
Resül'ayn'da Bir Hırsızlık
Vak'ası

Viranşehir (Hususi) — Mutat hudut içtimaları bu defa Urfa Valisi Feyyaz Beyin riyasetinde ve Akçakale'de yapılmış, hudut asayiş tetkik edilmiş ve bazı yeni tetbirlere alınmıştır.

Geçen gece Restlâyn istasyonunda bir hırsızlık vak'ası olmuştur. Gece yüklü vagonlardan birisinin kapısı kırılmış, bir tüccara ait 43 altın kıymetindeki üç denk eşya çalınmıştır. Hırsızların kim oldukları araştırılmaktadır.

sigayı muabbiyedir. Sonunda (k) harfi tabiye manasını bildirir. Yormayı nefsinde tabiye, hıfz ve himaye eden ilim, bilgi manasındır. York kelimesi dilimizde müstamel değildir. Ancak biz beğenip seve, seve kullanırsak bir lûgati me'nuse olur.

Yorum kelimesi, (Gram) dan mı, yoksa (Gra) dan mı müştak olduğu kestirilemiyen ve tam manasını hiç anlamadığımız (Grammer) kelimesinden manası itibarile daha nazik, daha

Muşta
Kar Yağdı
Soğuklar Başladı

Muş (Hususi) — Devam eden yağmurlardan sonra kar ve şiddetli soğuk başlamıştır. Şehirde bütün sular donmuştur. Köylüler tohumlarını dondan muhafaza için hususi bir usul tattik ederek zeriyyat yapmaktadırlar.

Edirne Mekteplerinin Teftişi
Edirne (Hususi) — Maarif müfettişlerinden Ekrem Bey şehrimize gelmiştir, mektepleri teftiş etmektedir.

lâiftir. Çünkü grammerde üç hareke, beş harf vardır sikleti de cabadır. Halbuki (Yorum) kelimesinde iki hareke, üç harf vardır. (York) kelimesi bundan da hafiftir.

Şu iki sigadan hangisi beğenilirse (Grammer) rin türkçesi olarak kullanılabilir. Halk, buna daha çabuk alışır. İstilabati ilmide bütün halkın anhyabileceği bir kelime olması şart değildir. Fransız dilinde binlerce istilabati ilmiye vardırki hiçbirinide köylü-

Şarkışla'da

Muallimler Bir İctima
Aktettiler

Şarkışla (Hususi) — Kazamızda merkez ve köy muallimlerinin iştirakile umumi bir içtima yapılmıştır. Bu içtimada mesleki ve terbiyevi haspiallarla idari işler hakkında görüşülmüştür. İctimadan büyük faydalar beklenmektedir.

Gemerek nahiyesinde bir posta ve telgraf merkezi açılmıştır.

İzmir'de Kaç Kişi Evlendi

İzmir (Hususi) — Teşrinisani ayında şehrimizde 128 kişinin nikâh merasimi yapılmıştır.

leri değil, pek çok şehirliyi bile anhyamaz.

Binaenaleyh: Yorum, yahut (York, yoruk) kelimesini halkımız anhyamaz demiyelim. Okadar müşkülpesent olmyahım. Bu kelimeleri köylülerimizin, şehirlilerimiz (Grammer) kelimesinden daha çabuk anhyacakları muhakkaktır. Kaide manasına (Kural) kelimesi de böyledir. Hüner, tenkit etmek değildir. Bulmaktır.

Amasya müverrihi: HÜsamettin

Memleket Manzaranı

Bitlis'te
Kış Faaliyeti
Başladı

Bitlis (Hususi) — Son günlerde şehrimizde kış kokusu hissedilmeye başlamıştır. Birkaç gündemberi devam eden yağmurlar, şehre epeyce soğuk getirmiş ve karşı dağlara da kar düşmüştür. Fakat bu mütemadli yağmur nihayet dinerek havalat açılmıştır.

Bu yüzden Van ve Muş'tan birçok yolcular şehrimize gelmeye başlamıştır. Nakliyatı otomobille olan bu yolcular, birkaç gün buradaki işlerini taktikten sonra döneceklerdir.

Kışa yaklaşma dolayısıyla, şehrimizde mahrukat ve zahire alışverişi çoğalmıştır. Birçok pazar yerleri şimdiye kadar görülmiyen büyük bir kalabalık halinde adeta bir panayıra dönmüştür.

Zahire ve mahrukata bu kadar fazla tehcacım olduğu halde en iyi etin altı okkası 70, kömürün altı okkası 15 kuruşa satılmaktadır.

Diğer taraftan şehirdeki umran da büyük bir faaliyet halindedir. Her mahalleye bir polis karakolu yapılmış ve polis teşkilâtı da genişletirilmişti. Pek yakında faaliyete başlayacak olan belediye un fabrikasının projeleri yapılmaktadır.

İzmir'de

Göztepe Tramvay Şirketinin
Açıkgözlüğü

İzmir (Hususi) — Göztepe Elektrikli Tramvay Şirketi, halktan tahsil ettiği bilet esmanından Maliyeye bilet başına yirmişer para nakliye resmi vermesi icap ederken onar para vermiş ve bu suretle şimdiye kadar 6000 lira gizlemiştir.

Maliye bu paraların verilmesini şirkete bildirmiş, şirket buna yanaşmadığından Tahsili Emval Kanunu mucibince 6000 lira tahsil edilmiştir.

İzmirde Grip Var

İzmir (Hususi) — Son günlerde şehrimizde grip hastalığı salgın derecesinde fazlalaşmıştır. Şimdiye kadar her evde bir, iki kişi gribe yakalanmıştır. Difteri musapları son günlerde fazlalaşmıştır.

Akşehir'de

Çok Garip Bir Düşün
Merasimi

Akşehir (Hususi) — Suruçta pek garip bir anana vardır. Burada düşün merasimini şöyle yapıyorlar:

Gelin evinde bir hafta evvelinden itibaren her akşam kadınlar tarafından muhtelif eğlenceler yapılıyor ve çarşamba akşamı (Perşembe gecesi) son defa olarak bir eğlence daha yapılıyor ki bunda kadın kız karma karışık bir şekilde davul zurna ile şehrin bütün çarşı ve sokakları geziliyor ve bu gezintiden sonra gelin güveyin evine bırakılıyor. Ve zıfat ertesi günü yapılıyor.

Akşehir'de Yo-Yo İptihası

Akşehir (Hususi) — Yo-Yo oyunu şehrimizde salgın halindedir çarşı ve sokaklarda elleri Yo-Yolu çok çocuk, kadın ve erkeklere tesaduf edilmektedir.

Dünya Hâdiseleri

Medeniyeti
Sevmeyenler
Yurdu

Amerikalılar için hayatın manası, diğer milletlere nisbetle bambaşkadır. onun içindir ki pek çoğumuza garip gelen pratik fikirler hep orada nümaları, dört bir tarafa dağılır. Zengin bir Amerikalı, yine bir çoklarımız için garip görünebilecek bir karar almış. Düşünmüş ki dünyada, bugünkü medeni hayattan usanmış bir çok insan vardır. Bunlar, sinirlerine dokunan gürültünün, hislerini tirmalyan riyakâr ve üstü yaldızlı yaşayış nizam ve kaidelerinden nefret duymaktadırlar. Fakat toprak üzerinde kaçıp sığınacak ve bu kayıtlardan kurtulacak bir yer bulunmadığı da muhakkaktır. İşte bu Amerikalı, tıpkı veremliler, deliler ve frengililer için yapıldığı üzere bugünün bulantı veren medeni hayatından kaçıp kurtulmak isteyenlere mahsus bir dünya cenneti vücude getirmeye karar vermiş; bu maksatla İspanya sahillerindeki Balear Adalarından birini satın almış. Bu Ada, içinde yaşayan birkaç balıkçı ailesi müstesna olmak üzere tamamen boştur.

Şimdi bu balıkçılara bir miktar tazminat verilerek başka bir yere gidip yerleşmeleri tâvsiye olunacak ve Ada 'ismi Cabrera' dir- medeniyetten nefret eden insanların oturmalarına tahsis edilecektir. Fakat Amerika'lı koştugu şart şudur: Cabrera adasına ne kedi, ne çocuk, ne kadın ve ne de musiki girmeyecektir. Amerika'lı Mister Raytin ileri sürdüğü başlıca kayıt bundan ibarettir.

Amerika Cümhur Reisliğine, **Amerikada İçki Meselesi** Mister Hoover'in yerine M. Rooseveltin intihap edilmesiyle Amerika'da içki yasasının kalkmasını beklemek pek tabii idi. Nitekim, on gün kadar evvel Amerika ayân melisinin ilk celsesini aktetmesi münasebetile bu mesele, yeni Riscicümhur muavinini Mister Garner tarafından mevzuu bahsedilmiş, fakat bir netice temin etmemiştir. Çünkü bu kanunun kaldırılması için kongrenin üçte iki azasının ekseriyeti temin etmek lâzım geliyordu. Halbuki bu ekseriyet nisatını bulmak için altı rey eksik kalmış ve kanun değiştirilememiştir. Mamafih kanunun müzakeresi, gerek meclisin dışında, gerek içinde bir çok heyecanlı hâdiselere sebep olmuştur. Bir çok kimseler, kongre binasının önüne diz çökmüş;

— Allahım, şu mebusları irşad et te içki yasağı kanunu kalkmasını diye dua ediyorlardı.

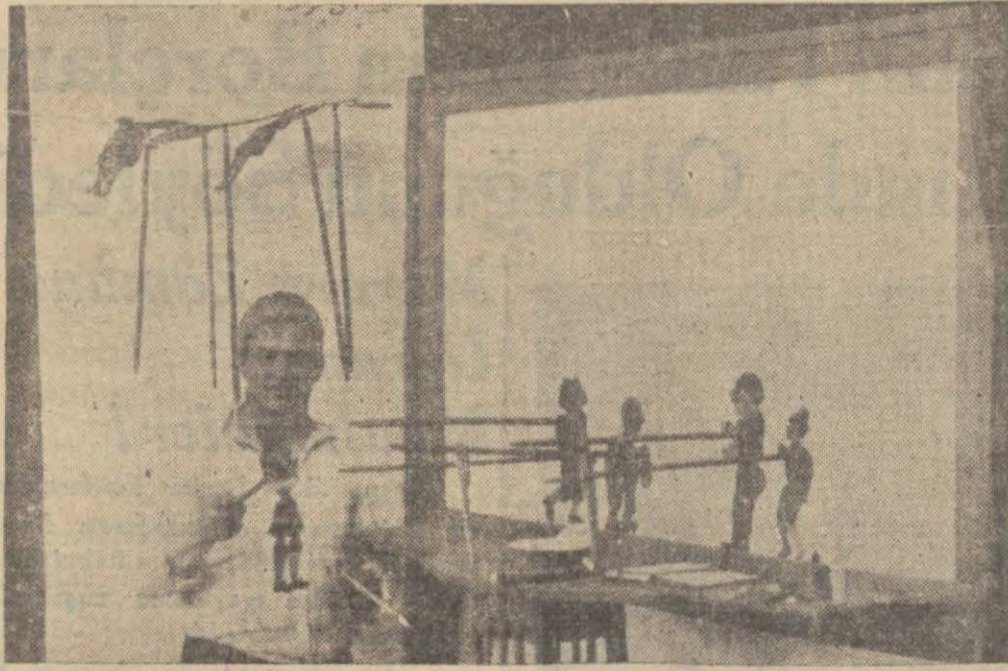
Bir çok kimseler de, meclis koridorlarında dolaşıyor ve:

— Hiç olmazsa bize serbest bira içmek hakkı verin. Bunda ne mahzur vardır! diye bağırıyorlardı.

Kanunun değişmesi aleyhinde dua ve nümayiş yapanların başında, bilhassa Amerikan din cemiyetleri azası geliyordu. Üçte iki ekseriyet temin edilemediğine göre, şimdilik, kanunun kalkması mevzu bahis değildir. Fakat 4 martta bir çok mebusların vekâlet müddetleri hitam bulacağı için, bu işin o zamana kadar muallakta kalması artık bir emri vakidir.

32 SENEDENBERİ PERDE ARKASINDA
Hayalî Küçük Ali Ef. Neler Anlatıyor?

Yeni Yeni Oyunlar Yazmak, Bunları Zamanın Şeraitine Uydurarak Karagöze Söyletmek.. İşte Bugünkü Hayalcilik..

Kahveyl kapılara kadar doluran irili ufaklı yüzlerce seyirci tepeden tırnağa kadar dikkat kesilmişler... Gözleri, karşılarındaki mini mini perdede... Bu perde, hepimize çocukluğumuzu, çocukluğumuzun ramazanlarını hatırlatan hayal perdesidir. Ben içeri girdiğim zaman perde de göstermelikten başka birşey yoktu.

Sultanahmetteki sıra kahvelerin birinde perşembe akşamları Karagöz oynatan hayalî Küçük Ali Efendiyi, ben bu dekor içinde tanıdım.

— Amca... Ne vakit başlayacak?

— Amca, bu gece hangi oyun var?

Hayalî Küçük Ali Efendi, bir taraftan bunlara cevap yetiştirmeye çalışıyor, bir taraftan da bana anlatıyor:

Karagözün Bile Senaryosu Var...

— 32 senedenberi karagöz oynattım. Ustam sarıç Hüseyin Ağa isiminde biri idi. Ne öğrendimse, ondan öğrendim. Karagöz, bugünkü sinemanın iptidai şekli olsa bile onun da kendine göre bir senaryosu, sahneye koyan bir rejisörü vardı. Oyunun tertibi o şekilde olmalı ki başından sonuna kadar seyircileri sürüklemeli... Can sıkıp esnetmemeli... Sarıç Hüseyin Ağa, bana işte asıl bu inceliği gösterdi. Yeni yeni oyunlar yazmak, bunları zamanın ve ahvalin şeraitine uydurarak perde arkasından Karagöze, Hacivata söyletmek... İşte bugünkü hayalcilik..

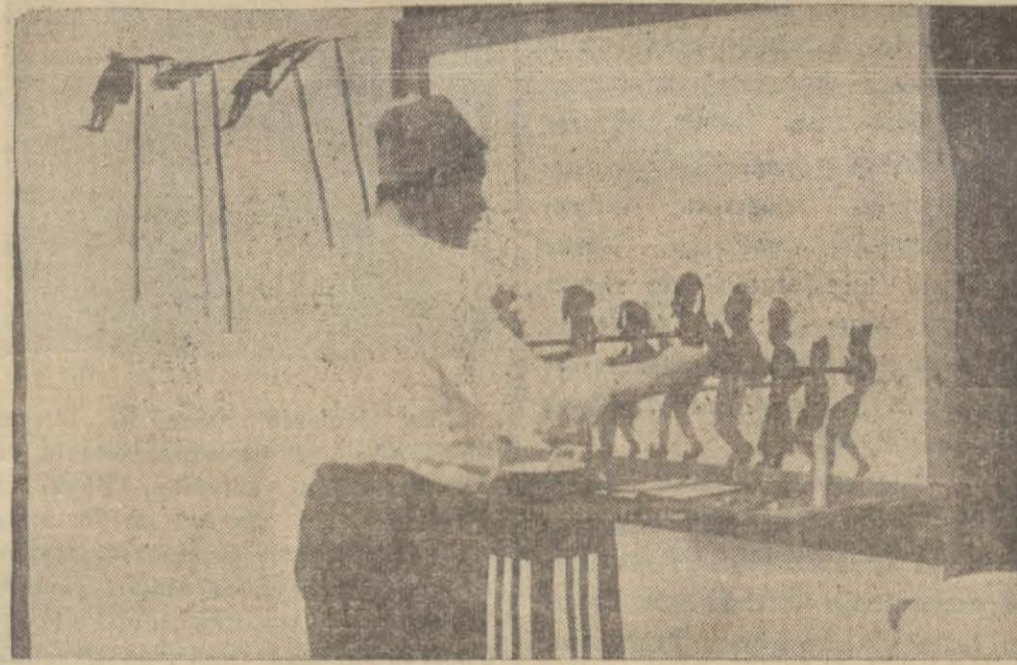
Başlıca Oyunlar..

Bilirsiniz ki, karagözün belli başlı 8-10 oyunu vardır: Hamam, Kanlı Nigâr, Tahir ile Zühre, Ferhat ile Şirin, Tımarhane, Kanlı Kavak.. Sonra birçok sefalar: Yalova sefası, Kütahya sefası, Kâğıthane sefası, Mandıra sefası, Bahçe sefası..

Bunlar, şimdikiye kadar o kadar çok oynandı ki adeta kabak tadı verdi. Baktım bu böyle olmayacak. Senaryosunu kendim yazdığım oyunları birer birer oynatmaya başladım. Birkaç taneisini size sayayım: Şapur Çelebi, Dünya Güzeli, Hançerli Hanım, Binbirdirek, Hüseyin Fellâh, Üvey Ana, Hanım Doktor, Zoraki Tabip, Zor Nikâh..

En Makbulü Deve Derisi..

Bu, oyunlara göre ayrı ayrı takımlar yaptım. Bence karagöz

Hayalî Küçük Ali Ef. karagözlerini oynatıyor

oynatacak adam, tasvirleri kendi yapmalıdır. Çünkü eskileri bozulur, yerlerine yenileri konmazsa, hayalcinin elinde iki deynekten başka birşey kalmaz.

Vaktile İstanbulda çok kıymetli hayal takımları vardı. Ecnebler, mütareke zamanında meşhur hayalcilerden bunları yüksek fiatlarla satın aldılar.

İyi bir hayal takımı, en aşağı beş yüz parça olmalıdır. Küçük parçalar, birer liraya maledilebilir. Orman, köşk gibi büyük parçalar, dört beş liradan aşağı yapılamaz. Takımlar, her deriden olur. Fakat, ateşe dayanıklı olan deve derisi, hepsinden makbul sayılır.

Bundan on beş yirmi sene evveline gelinceye kadar aileler arasında hayal oynatmaya merakı olanlar pek çoktu.

Evlerinde Karagöz Oynatanlar Vardı

Eski devir ricalinden karagöz oynatanları bilirim. Meselâ, İstanbulun en zengin tasvir koleksiyonu, mabeyinci Nazif Beyde idi. Nazif B. haftada bir iki gece, perdeyi kurup meşaleyi yakar, çoluğu çocuğu etrafına toplayarak karagöz oynatırdı.

Bizim hayalciliğe başladığımız devirde, tiyatro denemek tiyatrosu nerede? Hele sinemanın adını duyan yok. Meddah, ortaoyunu, karagöz... Revaçta olanlar bunlardı.

Eski Hayalciler..

Eski hayalciler arasında Şeyh Fehmi Efendi, Selânikli Azmi Efendi, Kâtip Salih Efendi, hamamcı Süleyman Efendi, Behiç Efendi, Cerrah Salih Ef. halkın çok hoşuna giden simalardandı. Bir yerde, bu hayalcilerden biri, perdesini kurdu mu, mahalle-

li, yedisinden yetmişine kadar oraya dolardı.

Eşhası Vak'a..

Hayal oyununun eşhası vak'ası yüzlerce senedenberi hemen hiç değişmemiştir. Erkeklerden: Razakı zade, Tuhsuz Bekir, Pişbop, Arap, Kürt, Lâz, Çerkes, Acem, Rum, Ermeni, Yahudi tipleri.. Kadınlardan Salkım incu, Kanlı Nigâr, Mahbubei Zaman..

Ben bu isimleri de mümkün mertebe asrileştirmeye çalıştım. Karagözü balolara, suvarelere soktum. Karagöz, bugünkü cemiyet hayatına uygun düşecek tarzda oynatılırsa zannederim, daha fazla rağbet görür.

Karagöz hakkında ortaya

Kari Mektupları

Rekoru Antep Mi
Aydın Mi
Kırdı?

Kaçak sigara kâğıdı yakalamak rekorunun Gaziantep'te kırıldığını, 118 milyon kaçak sigara kâğıdı yakalandığını okudum. Bu rekor 931 senesine aittir. 932 senesi rekorunu Aydın inhisar idaresi kırmış, dört ayda 21,681,677 sigara kâğıdı yakalamıştır, yazmanızı rica ederim.

Aydın: Abdül

Çok Çocuklu Bir Babanın
Temennileri

Benim ikisi müteveffa ilk refikamdan, beşi de ikinci refikamdan yedi öz çocuğum var. Bunların üçü kız dördü erkektir. Dördü tahsildedir. Üçü henüz tahsil çağına girmemiştir. 77 lira maaşım var. Bunun on altı lirasını her ay hükûmete vergi olarak veriyorum, 6 lirasını idare kesiyor, 15 lira da ev kirası verdikten sonra elimde kalan 37 lira 9 nüfusun bütün beşeri ihtiyaçlarını karşılamak mecburiyetinde kalıyorum. Devletin altı çocuklu ailelere yardım ettiğini duyunca Sıhhat Müdürlüğüne gittim. Fakat orada bana çocuklarımın hepsi bir anadan olmadığı için yardım edilemeyeceğini söylediler. Müteessir oldum. Yedi çocuğa bakmak, yedi çocuk yetiştirmek elbette 6 çocuk yetiştirmekten daha zordur. Hiç olmazsa benim yedi çocuğumu tahsillerinin devlet tarafında deruhte edilmesi lâzım değil midir?

Kantar memuru Necati

linde perde arkasından çıkardılar Biz başladık, zangır zangır titremeye...

— Yıldız havada mı, yerde mi?..

Bak, artık elinden gelirse cevabını ver.. Çok şükür ki, bütün mahalleli benim tarafımdan çıktılar:

— Biz şahidiz.. O öyle çocuk değildir.. Dediler de yalvara yakara, paçayı kurtardık. Yoksa gitti giderdim hani..

Seyirciler artık iyiden iyiye sabırsızlanmışlardı; Küçük Ali Efendi, ayağa kalktı:

— Artık kusura bakmazsınız, dedi, göstermeliği kaldırıp "nâreke" mizi çalım..

Ve seri adımlarla perdeye doğru yürüdü.

İki Ahab Çavuşlar
Karşı Karşıya..

Çocuklar, hep bir ağızdan sevinçle bağıştılar:

— Oooo.. Başlıyor, başlıyor..

Ben, dışarı çıkarken Hacivatın istilahlarla dolu kalkaleli sesi perdenin arkasından yükseldi:

— Huzuru hazıran, vakti safayı merdan, hınzırdır münafıktır şeytan.. Şeeey.. tanın dirsizliğine, rahmanın birliğine..

Köşenin başını döndüğünde sırada Karagöz'le Hacivat, ilk ahbap çavuş, çoktan tekerlemelerine başlamışlardı. ★★

Bu Sayfa

Haftada Bir Defa Neşrolunur Ve Bütün Dünya Matbuatını Size Getirir.

İNANILMIYACAK ŞEYLER

Bu Sayfada

Dünya Matbuatında Çıkan Meraklı Hikâye, Yazı Ve Makaleleri Bulacaksınız.

Yukardaki iki haç, parçalayıp tam bir murabbaa kalbedebilir misiniz? Yalnız haçlardan birini dört müsvi parçaya ayırabilirsiniz.

120 yaşında meb'us. Bu ihtiyar adam 1789 tarihinde Fransız Millet Meclisine 120 yaşında iken meb'us intihap edilmiştir. İsmi Jakob'dur.

Yumurta kalesi. Napoli'de bu kaleye halk yumurta kalesi ismini vermiştir. Çünkü bu kalenin deniz kenarında bulunan bir yumurta üzerine yapıldığını zannetmektedir.

Sıcak mı soğuk mu? Bu papas isterse kendi kendine terleye biliyordu. Fransız fen akademisi bunu tesbit etmiş ve kabul etmişti.

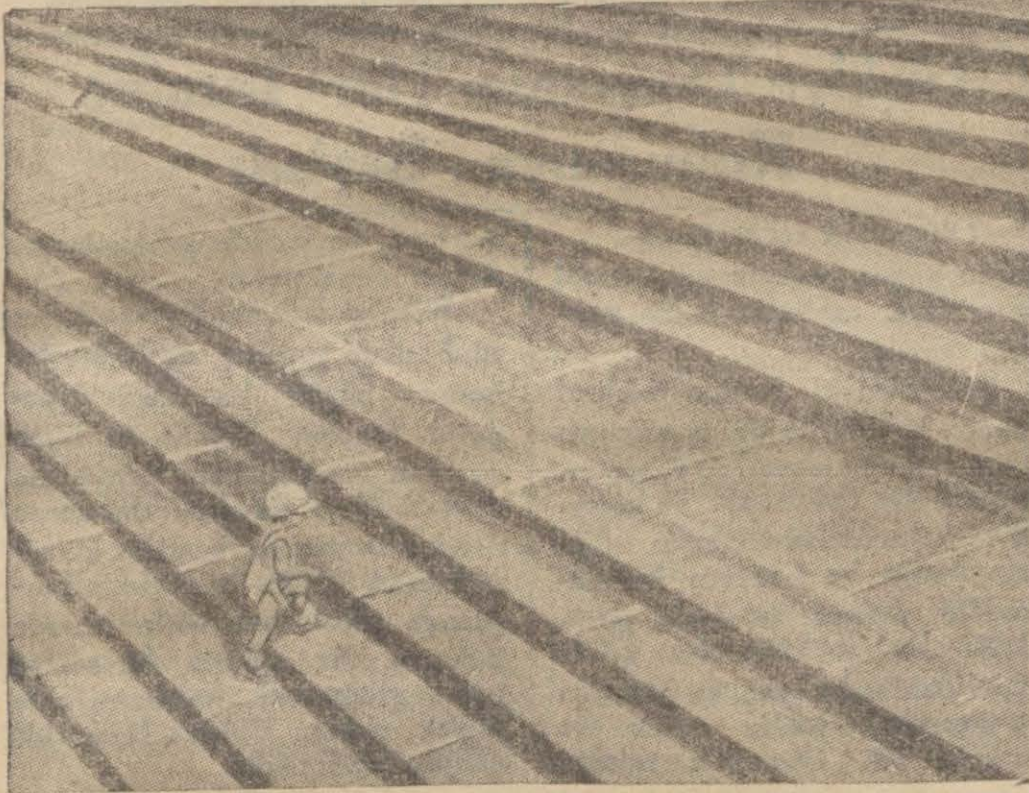
İhtimaldir padişahım derya tutuşa, sözü meğer doğru imiş. Amerika sahilleri civarında petrol dolu bir büyük kazan denize düşmüş, delinmiş. Çıkan gazlar su üstüne yükselmiş ve ateş alınca bir yanar dağ gibi yanmıştır.

Finlandiyalı bir hokkabaz, bir-biri üzerine konmuş üç şişe üzerinde baş aşağı durabilmektedir.

Beynelmilel Müsabakada Birinciliği Kazanan Resim

Bu resim dünyanın en basit resmidir. Fakat beynelmilel fotoğraf müsabakasında birinciliği kazanmıştır.

Bu müsabaka Londrada yapılmıştır. Bu münasebetle büyük bir sergi açılmış ve binlerce fotoğraf gelmiştir. Bu kadar fotoğraf içinde birinciliği bu resim kazanmıştır. Resmin yazısı şudur: "Güç bir iş". Maksat küçük çocuğun bu kadar çok merdiveni çıkmak için gösterdiği cesaret ve azmi göstermektir.

Dünyanın En Uzun Pantolonu

Geçende adamın biri Londrada bir terzi dükkânına uğrayarak iki buçuk metre uzunluğunda bir pantolon ısmarlamış.

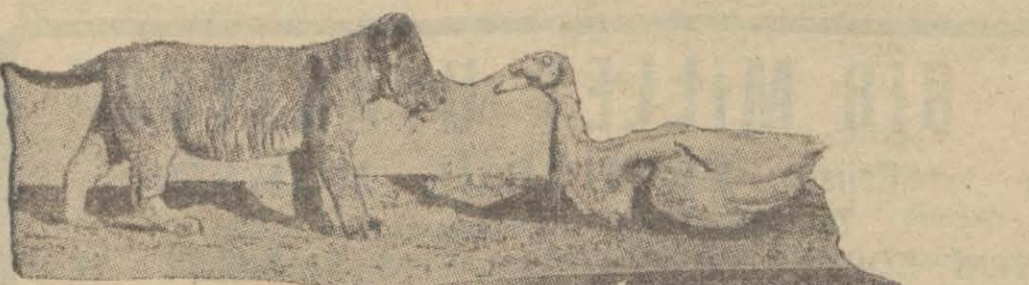
Terzi evvelâ alay edildiğine zahip olmuş, müşteriye hayretle bakmış. Fakat sonra, işin ciddi ve kendisi için faydalı olduğunu anlamış. Müşteri bir tiyatro müdürü imiş. Bir sahneye çıkacak olan uzun tahta ayaklı aktöre bir pantolon yaptırmak için gelmiş.

Terzi bu pantolonu yaptıktan sonra bu fikirden istifade etmek istemiş bir tane de kendisi için yapmış ve ilân olmak üzere camkânına koymuş.

Pantolonun büyüklüğünü anlamak için terzinin elinde bulunan alelade pantolonla iki buçuk metrelik pantolonu mukayese ediniz.

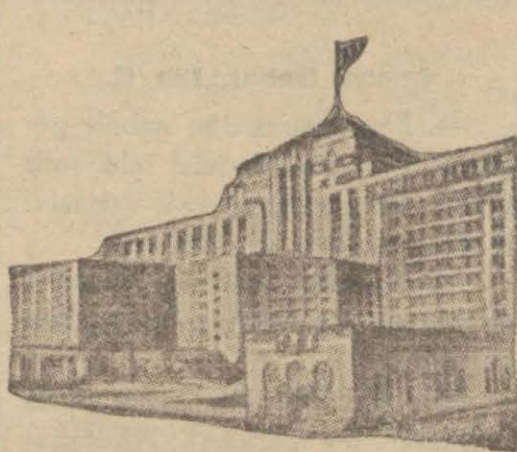
Hayvanlar, Birbirleriyle Nasıl Anlaşıyorlar?

Biri birleriyle geçinemiyen ve yanyana duran hayvanlar vardır. Buna işmen alıştırdıkları zaman bu hayvanların yanyana yaşadıkları görülür. İşte size iki misal: Bir kedi ile bir köpek, birbirlerine dokunmadan yaşarlar. İşte bir köpekçi bu iki örneği yavru gibi büyütüyor.

Tasarruf Yerine İsrâf

Bizde tasarruf haftası için hazırlık yapılıyor. Halbuki Newyorkta çıkan Ticaret gazetesi, hükümeti her Amerikan vatandaşını kazancının yüzde doksanını sarfa mecbur edecek bir kanun çıkarmaya davet etmektedir. Çünkü ona göre buhranın sebebi tasarruftur. Her vatandaş kazancının yüzde onunu vergi ve sigorta için ayırmalı, kalanını sarfetmelidir.

Dünyanın En Büyük Oteli

Dünyanın en büyük oteli Amerikada Newyork şehrinde. Şimdi Londrada bunlardan da büyük yeni bir otel yapılmaktadır. Bu otel iki senede yapılacak ve bir milyon İngiliz lirasına mal olacaktır.

Otelde 2500 oda bulunacak ve 3000 kişi yatabilecektir. 25 ekspres asansörü bulunacaktır. Otelin işgal edeceği saha 25 hektar olacaktır.

Yemek salonunda 4000 kişi yemek yiyebilecektir. Dans salonu dünyanın en büyük dans salonu olacaktır.

Bina 700 metre yüksekliğinde olacak 1000 penceresi bulunacaktır. Binanın içindeki koridorların uzunluğu 6 kilometreyi, sıcak su boruları 1500 metreyi bulacaktır.

Otel içinde 2500 kişi istiap eden bir sinema bulunacaktır. Ayrıca 250 kişinin yıkanabileceği bir havuzu, 500 otomobil konabilecek bir garajı olacaktır. Ayrıca güneş banyosu, Ultraviyole banyoları bulunacaktır.

Her odada televizyonlu radyo konacaktır. Bina dahilinde 3000 telefon ve dahil posta ve telgraf merkezi bulunacaktır. Ayrıca bina içinde bir banka şubesi, spor salonu olacaktır.

Yalnız yemek salonunda 200,000 parça tabak, 2000 masaya ve 5000 sandalye olacaktır. Bütün otelde 10 bin sandalye bulunacaktır.

nını sarfa mecbur edecek bir kanun çıkarmaya davet etmektedir. Çünkü ona göre buhranın sebebi tasarruftur. Her vatandaş kazancının yüzde onunu vergi ve sigorta için ayırmalı, kalanını sarfetmelidir. Şu dünya ne gariptir vesellâ!

Dünyanın En Zengin Kadını

Madam Lili Lalkoş dünyanın en zengin kadını sayılır. Sporu çok sever. Her tarafta şıklığı ile maruftur.

Bu kadın iç çamaşırından, spor elbisesine kadar bütün giydiklerinin ham maddesini kendisi yetiştirir.

Mesela ipek elbiselerini, Hindî Çini'de çiftliklerinde beslenen ipek böceklerinin istihsal ettiği ipekten yapıyor. Yün elbiselerinin kumaşlarını yeni Faleronya'daki koyun sürülerinin yünlerinden dokutur.

Geçende Madam Lalkoş bir meclise siyah bir kostümle gider. Kadınlar dikkat ederler. Kumaş ne yüne, ne de ipeğe benzer. Dostlarından biri kendisine elbisesinin neden yapıldığını sorar:

"İnanılmıyacaksınız ama. Bu elbise palmiya elyafından yapılmıştır. Madagaskarda büyük palmiya ağaçları vardır. Bu ağaçların elyafını toplattım. Bu elbiseyi onlarla yaptırдыm. Kimyagerlerimin mütalaasına göre, bu elbise diğerlerinden daha dayanıklı olacaktır."

İTTİHAT VE TERAKKİ

— Her hakkı mahfuzdur. —

Nasıl doğdu?..

Nasıl Yaşadı?..

Nasıl Öldü?..

Tefrika No. 4

Abdülhamit, Damat Paşaya Büyük İhsanlar Vadediyor, Geriye Çağırıyordu

Demek ki bu imtiyazları alacaklar, sonra da frenklerden birine satacaklar.. Ben, bunlara razı olmadım ve olamazdım.. Bize, bunlar için darıldı. Hatta bir gün, İzzet Paşa ile de fena halde kavga etti. Bizden ve sizden yüz bu'amayınca bir şey yapmak ve bizi korkutmak istedi. Bakalım ne yapacak. Allah, encamını hav'v'liye...

★ Fakat, işin encamı hayır gelmemiştir.

Damat Mahmut Paşa ile (Sultan zade) lerin kayb olduğu günün ertesi günü Çanakkale Mutasarrıfından gelen telgrafta:

[Dün akşam İstanbuldan hareket eden ve bu sabah Çanakkalede geçen Fransız bandıralı (Kongo) vapurunda Fransız konsolosunun da iştirakile yapılan arız ve amik taharriyatta aranılan eşhasa müzahib kimse bulunamadığı maruzdur ferman]

Denildiği halde, iki gün sonra verilen bir jurnalda;

(İşbu kânunuevvel ayının on dokuzuncu günü Damat Mahmut Paşa ile mahdumlarının Kresine kumpanyasına mensup Georgie vapur ile Marsilya'ya müteveccihen hareket ettikleri maruzdur.)

Diye mühim bir ihbarda bulunuluyordu.

Bu haber, sarayda bir bomba gibi patlamış, birçok hafiyelerin gözünü de faltaşı gibi açmıştı. Çünkü; şimdi öslerinde, bol bol ikbal ve ihsan getirecek yepyeni ve heyecanlı bir faaliyet sahəsi açılmıştı. Buna binaen, derhal her taraftan tahkikat başladı ve neticede şu malûmat toplandı:

Damat Mahmut Paşa ile oğulları, Üsküdar iskelesine geldikleri zaman, Paşanın (bendei husus) si olan Şevket Beyi orada hazır bulmuşlar. Aynı ayrı kayıklar binerek Galataya çıkmışlar. Kendilerini kimseye göstermemişler. Çalıarak Mehmetpaşa hanında İtalya tebeasından komisyoncu (Mösyö Salvador) un yazıhanesine girmişler. Salvador, (beynel-mil el büyük işletme komisyoncusu Mösyö Memon) nun buradaki ajanı ve Damat Paşanın da eski bir dostu imiş. Paşa, Avrupaya firar edeceğini Salvadora anlatmış ve muavenet talep etmiş. Salvador bu talebi memnuniyetle kabul ederek derhal Paşaya (500 lira vermiş. Aynı zamanda güzel de bir plân tertip etmiş... Bu plân mucibince paşa ile mahtumları birer birer İtalya bandıralı bir (romorköre) nakledilmiş. O gece ve ertesi gün, romorkörde kalmışlar. Daha ertesi günü akşama doğru, Sirkeci önünden hareket edecek olan Georgie vapurunu limandan çıkarmak üzere romorkör vapura yavaşmış. Vapurun kaptanı, Salvador tarafından satın alındığı için, paşa ile mahtumları kolayca vapura atlamış.. Vapur, akşam ezanı vakti hareket etmiş. Sabableyin erkenden Çanakkale önüne gelmiş. Mutasarrıf, vapurun taharri için Fransız konsolosuna haber göndermiş. Fakat konsolos:

Fransız Sabahat'in B.

— Ben, yalnız dün sabah geçecek vapurun taharri için emir aldım. Hergün geçecek vapurları da arıyacak değilim ya...

Deye cevap vermiş, firariler de bu suretle kolayca, boğazdan geçmiş..

Her türlü vesaitle müracaatla toplanan bu malûmat, Abdülhamidi büyük bir telâşa sevk etmişti. Alelade şahısların bile Avrupaya firarından büyük bir teessür duyan Abdülhamit, üzerlerinde (hanedanı saltanat) etiketi taşıyan ve bahusus, biri eniştesi ikisi de hemşirezadesi olan üç şahsın, bu suretle hareketinden basıl olacak neticeyi düşünüyor, vaziyeti, pek vahim buluyordu.

Derhal (Marsilya) konsolosuna telgraf çekildi. Paşa ile mahdumlarını vapurdan istikbal etmesi, kendilerine (selâmi şahane) nin tebliği ile beraber, Marsilyadan ileri gitmiyerek ilk vapurla avdet ettikleri takdirde ümit edemeyecekleri derecede ihsan ve iltif ile mukabele göreceklarının kendilerine temin edilmesi) bildirildi. Fakat, beş gün sonra konsolos müstacel telgrafla cevap verdi.

(Tebliğ olunan iradatı şahane ve tarafı kemteranemden mebzulen sarfolunan teminat ve istirhamata rağmen Mahmut paşa ile mahdumlarının iknat kabil olamıyarak, şimdi Parise müteveccihen hareket eden ekisprele mahalli mezkûre azimet ettikleri maruzdur ferman...)

★ Bu cevaptan derin bir yeis ve tesessür duyan Abdülhamit, şimdi bütün ümidini (Paris sefiri Münir Bey) e raptetmişti. Münir Beyi bizzat elinde yetiştiren hünkâr, onun zekâsını ve bahusus böyle nazik meseleleri büyük bir dirayetle hal ve idare etmek kudret ve kabiliyetini düşünüyor biraz müsterih oluyordu.

Buna binaen, başkâtip Tahsin Paşa vasıtasile Münir Beye şu mealde bir telgraf çekti:

[İstanbuldan firar eden damat Mahmut paşanın Parise müteveccihen hareket ettiği istihbar olunmuştur. Müşürüniyle, hanedanı saltanata mensup olduğu için şu suretle hareketi gerek nezidi şahane ve gerek bilcümle azayı hanedan arasında pek büyük teessürü mucip olmuştur.

Alelhusus hemşirel şehriyari Seniha Sultan Hz. bu vaziyetten pek müteessirdir. Bir taraftan, zevci muhteremelerinin, diğer taraftan da sevgili evlâtlarının gaybubet ve iftirakile müteallim ve dilhun olmaktadır. Parise bir saat bile kalmıyarak derhal avdetlerini arzu buyuruyorlar. Müşürüniyle hazeratının Parise ikametleri birçok dedikoduyu mucip olacağı gibi orada bulunan (erbabı fesat) tarafından da iffal olunarak kendilerinin amali nâ-lâyıkaya alet ittihaz edilmeleri de muhtemeldir. Damat Mahmut Paşa gibi (şerefi şehriyet) e nail olmuş bir zatın, böyle yakışıkız ef'ale tesaddisi (zati şahane) de pek bühuzur etmektedir. Derhal kendilerine müracaatla (selâmi selâmet encamı hazreti şehriyari) nin tebliği ve icap eden vesayada bulunularak hemen İstanbul avdetlerinin temin ve tesrii, müsellemlerinin dirayet ve kiyaseti celilelerinden muntazır Ef.]

Münir Bey, (Yıldız Mektebi) nin en ön saflarında yetişmiş bir diplomat olmakla beraber, hiçbir zaman hiçbir işte telâş göstermez; hattâ en büyük hâdiseler karşısında bile alay etmekten vazgeçmez bir adamdır. Buna binaen bu telgrafi alır almaz, katiyen telâşlanmadı.

Bilakis ağır davrandı. O gün ve o geceyi tahkikatla geçirdi. Damat paşa ile mahdumlarının hangi otele misafir olduklarını ve otelde ne gibi bir vaziyet aldıklarını öğrendi.

Mahmut paşa, İstanbulda iken M. Salvadoran aldığı talimat mucibince hareket etmiş; Parise gelmez (Palâs dö opera) daki (Grand otel) e inmişti. Bu otel, Paris'in muhteşem otellerinden biri idi.. Münir Bey, İstanbuldan telgraf aldığına ertesi günü öğleye doğru otele gitti. Ziyaret maksadile geldiğine dair paşaya haber gönderdi. Damat paşa, umumî salona inmeyi azametine yediremiyerek Münir Beyi hususî dairesinde kabul etti. Bu daire gayet mükellef tanzim edilmiş küçük bir salonla bir iki küçük odadan mürekkepti.

Münir Bey, bu küçük salona girdiği zaman, oldukça komik bir sahne ile karşılaştı. Damat Mahmut paşa, salonun üst köşesine konulmuş muhteşem bir koltukta azamette oturuyor. Koltukun iki tarafında da, redingotları yukarıdan aşağıya kadar sımsıkı ilikli olan oğulları ayakta divan duruyorlardı.

Mahza hürmet celbetmek maksadile Mahmut paşanın böyle teatral bir poz almasına rağmen, Münir Bey işi teklifsizliğe vurdu:

(Arkası var)

akşam saat

21,30 da

Üç Saat

Operet: 3 parçede 27 tablo

Yazan: Ekremi Roşit

Bestelleyen: Cemal Roşit

Umuma

3 haftadanberi oynanmakta olan operetin son haftasıdır.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Sanayi Âleminde İhtilâl Yapan Bir Keşif

(Baştarafı 1 inci sayfada) ve nişasta çıkarmaktayım. İlk madde olarak kullandığımız ağaç çok ucuz olduğu için yaptığımız şeker de fevkalâde ucuza mal olmaktadır. Bunun haricinde yine ağaçtan gayet saf bir nevi alkol istihsal ediyoruz ki mükemmelen içilebilir. Yakında, bu vadide tesis edeceğimiz sanayi ile 40000 işsiz Alman amelesine iş bulmuş

olacağız. Aynı usul ile ağaçtan yiyecek ve yumurta akı istihsal etmek kabil oluyor. Şimdi Mannheim - Raynav da yepyeni esaslara müsteniden vücuda getirdiğimiz fabrikada bu işleri yapacağız. Tesis ettiğimiz makinalarla odun adamakulî zildikten sonra mayi haline getirilmekte, sonra bu mayi başka makinalarla kristalleştirilmektedir..

Belediyelerimiz Telâşa

(Baştarafı 1 inci sayfada) mekte, bu işi salâhiyeti haricinde görmektedir. Maamafih tenevvür etmek için Muntaka Sanayi Müdürlüğüne müracaat ettiği gibi dün (de İktisat Vekâletine telgrafa müracaat etmiştir.

Ne Olacak?

Görünüşe göre vaziyet şudur: İktisat Vekâleti kanununun tatbiki için önümüzde kalan on altı gün içinde nizamnameyi bütün şehirlere dağıtsa bile darphanenin veya hususî müesseselerin yapacakları ölçüleri bu müddet zarfında muayene ettirip bütün memlekete dağıtması çok güç

olacaktır. Belki de kanunun tatbikini bir iki ay tehir için müzeyyl bir madde kabul edilmesi icap edecektir.

Bir Nokta Daha..

Ölçü ve tartı aletlerinin şekli meselesi de düşünülecek bir noktadır. Filhakika bunların yeknesak bir tipte olması lâzımdır. Halbuki bu tip henüz tesbit edilmemiştir. Cins cins, şekil şekil ölçü ve tartı aletleri yapılmıştır. Halbuki nizamnamede ve darphanenin yapacağı nümunedeki bunların yalnız biri seçilirse diğerini yapan ve yaptırınların mutazarrır olacakları aşikârdır.

Türkiye Dünyanın Her Tarafına Konuşmaya Başladı

(Baştarafı 1 inci sayfada) rinden geçen ve Avrupayı Cenubi Amerikaya rapteden kablo vasıtasile yapıldı.

Şehrimizdeki telefon merkezi Avrupa şehirleriyle de konuşmayı temin etmeye muvaffak olmuştur. Artık Sofya ve Atina ile kolaylıkla konuşulabilmektedir. Son defa Berlin ve Cenevre ile müteaddit defalar telefonla görüşüldü. Bu mükâlemeler adeta şehir dahilinde yapılan telefon muhavereleeri kadar vazih ve kuvvetli idi. Otomatik telefon

merkezi bu vadide çalışmalarına devam etmektedir.

Bilhassa Londra, Boynes Ayres ve Berlinle yapılan mükâlemeler burada büyük bir alâka uyandırdı. Medeni Türkiyenin idare ve irfan merkezi olan şehrimizin, medeni dünya ile olan rabıtalarnı daha sıklaştırması ve daha kolaylaştırması büyük takdirlerle karşılandı. Dünyanın öbür ucunda bulunan bir şehirle bir saniye içinde görüşmek imkânını elde etmek cidden iftihara lâyik bir çalışma neticesidir.

Bir Adam Annesini Balta İle Öldürdü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu feci ve kanlı cinayeti işliyen bedbaht adam Deniz liden mahfuzen İzmirde getirilmiştir. Katil Ahmet Çaldı iyi tanınmış bir köy çocuğudur. Kendisinin bu cinayeti yapmazdan evvel delirdiği söylenmektedir. Cinayeti işledikten sonra dilinde tutukluk olmuştur.

Ahmet İzmir memleket hastanesinin mahkûmlar koğuşunda nezaret altına alınmıştır. — Adnan

İzmirde Nekadar Hayvan Kesildi

İzmir (Hususî) — Son bir ay zarfında şehrimizde 7281 baş hayvan kesilmiştir. Bu hesaba göre günde nüfus başına 24 gram et isabet etmektedir.

İzmir'de Öldürülen Köpekler

İzmir (Hususî) — Teşrinisani ay içerisinde Belediyeye şehirde 726 köpek öldürüştür.

BİR MİLLET UYANIYOR

Rejisör: ERTUĞRUL MUHSİN

Tamamen Türkçe sözlü muazzam millî film

YENİ KOPYA - İLÂVE EDİLEN YENİ SAHNELER - YENİ DÜNYA HAVADİSLERİ GAZETESİ

MELEK ve ELHAMRA Sinemalarında

iraesi kazandığı misilsiz ve görülmemiş rağbet üzerine Pazartesi gününe kadar temdit edilmiştir.

Pazrtesi akşamı:

MATA HARİ

GRETA GARBO RAMON NOVARRO

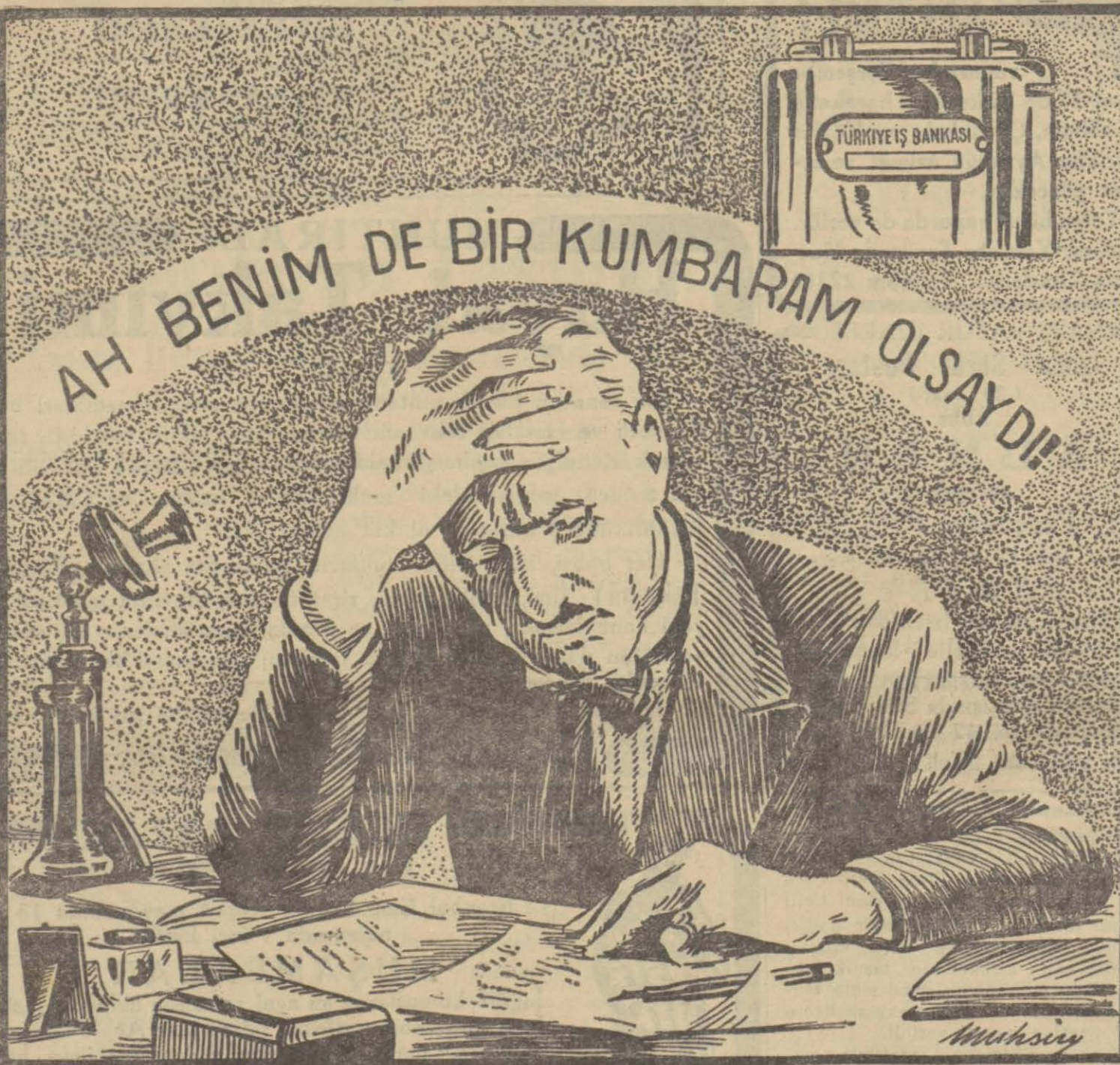
Yarın akşam

MAJİK'te RICHARD TAUBER

BİR AŞK NAĞMESİ

seslerin en ruhunu, şarkıların en güzeli bu fevkalâde filmde igitceksiniz. Filmlerin en evveliden alınır. Telefon: 40690

Bu adam büyük bir felâket geçirdi

Eğer vaktile İş Bankasından bir kumbara alarak para biriktirmiş olsaydı, şimdi bu felâket karşısında:

Dimdik durabilecekti!

GRİPE TUTULMAYINIZ

Her sabah bir kaşe

NEOKALMİNA

Aldığınızda

Vücudunuza gripe karşı en kuvvetli silâhı vermiş olursunuz. Mideyi ve kalbi kat'iyen yormaz. 6 ve 12 kaşelik kutuları isteyiniz.

ASABRİN

Grip, romatizma, ve sinirden gelen baş ve diş ağrıları için en güzel ilâç

ASABRİN

DEVLET DEMİR YOLLARI İLÂNLARI

Samsun - Sivas hattının Kunduz - Kalın istasyonları arasındaki son kısmı 15/12/932 tarihinde işletme açılacak ve bu tarihten itibaren Samsun - Sivas hattı istasyonlarıyla Devlet Demiryolları şebekesinin işletmeye açılmış olan diğer bil'umum istasyonları arasında yolcu ve doğru eşya münakalatına başlanacaktır.

Bu münasebetle Ankara - Kayseri - Sivas - Samsun ve Ankara - Çankırı arasında işliyen yolcu trenlerimizin tarifelerinde bazı tadilat yapılmıştır.

15/12/932 tarihinden itibaren tatbîk olacak yeni tarifelerimize nazaran yolcu trenlerimizin vakti hareket saatleri ve günleri aşağıya yazılmıştır. Daha fazla malûmat edinmek isterseniz istasyonlarımıza müracaatları ilân olunur.

— ANKARA — KAYSERİ — SIVAS — SAMSUN HATTI —

ANKARA — SAMSUN		ANKARA — KAYSERİ		ANKARA — ÇANKIRI	
H. Paşa	H. 17 40	Cuma, Pazartesi, Çarşamba	17 40	Cumartesi. Pazar. Salı Perşembe	H. Paşa H. 17 40 Cumartesi. Salı. Perşembe
YOLCU					
Ankara	H. 11 00	Cumartesi. Salı. Perşembe	11 00	Pazar. Pazartesi. Çarşamba. Cuma	Ankara H. 11 40
Yerköy	M. 17 20	Cumartesi. Salı. Perşembe	17 57	Pazar. Pazartesi. Çarşamba. Cuma	Irmak M. 14 25
	H. 17 32		18 13		M. 14 50
Kayseri	M. 22 00	Cumartesi. Salı. Perşembe	23 18	Pazar. Pazartesi. Çarşamba. Cuma	Çankırı M. 18 25
	H. 22 35				
Sivas	M. 5 35	Pazar. Çarşamba. Cuma			
	H. 6 10				
Zile	M. 13 28	Pazar. Çarşamba. Cuma			
	H. 13 43				
Samsun	M. 20 05	Pazar. Çarşamba. Cuma	9 30	Cumartesi. Pazartesi. Salı. Perşembe	
			18 15		

— SAMSUN — SIVAS — KAYSERİ — ANKARA HATTI —

SAMSUN — ANKARA		SAMSUN — ZİLE		ÇANKIRI — ANKARA	
YOLCU:					
Samsun	H. 6 30	Cumartesi. Salı. Perşembe	9 05	Pazar. Pazartesi. Çarşamba. Cuma	Çankırı H. 9 30
Zile	M. 13 17	Cumartesi. Salı. Perşembe	17 35		Irmak M. 13 10
	H. 13 30				H. 13 37
Sivas	M. 20 50	Cumartesi. Salı. Perşembe			Ankara M. 16 20
	H. 21 25				H. Paşa M. 10 25
Kayseri	M. 4 40	Pazar. Çarşamba. Cuma	4 58		
	H. 6 00		10 06		
Yerköy	M. 10 42	Pazar. Çarşamba. Cuma	10 21		
	H. 10 56		17 22		
Ankara	M. 17 22	Pazar. Çarşamba. Cuma	17 22		
H. Paşa	M. 10 25	Pazartesi. Perşembe. Cumartesi	10 25	Salı. Çarşamba. Cuma. Pazar	

KAYSERİ — ANKARA

Çankırı istikametinden Kayseri - Samsun istikametine gidecek yolcular Irmakta (Ankara - Samsun) trenine aktarma edeceklerdir

Bu nekadar cirkinlik!

Teni, herkesin hayretle taktir ettiği fazelik ve güzelliğe bugün artık malik değildir. Çünkü düşünceler ve geceki uykusuzluk o güzel çehrede şayanı dikkat izler bırakmıştır. Hiç bir zarar iras etmeden size sıhhat ve hayat verici bir uyku bahşeden ve bu suretle güzelliğinizin sadık bir bekçisi olan ADALİN tabletlerini niçin kullanmayorsunuz?

ADALİN tabletleri kullanırsanız sabahleyin taze, canlı, neş'eli gül renkli olarak kalkarsınız!

Adalin

tabletleri.

ECZANELERDEN REÇETE İLE ALINILIR

Istanbul
Bahçekapı,
Beyoğlu
İstiklâl caddesi

Büyük Ucuzluk
Yerli Mallar Pazarında
Fırsattan istifade ediniz

Ankara
Çocuk Saray Caddesi.
Samsun
Bankalar caddesi

PERTEV
MÜSTAHZARI

PERTEV Şurubu
PERTEV Briyantini
PERTEV Kolonyası
PERTEV Pudrası

FABRİKASI
İstanbul Çenberli Taş

Hazminiz güç ise

MAZON MEYVA TUZU

yardıma hazır. Kabızı izale eder. Hazmi düzeltir. Mide ve barsakları ağrısız temizler.

BASURU KÖKÜNDEN KESER

Mazon ismine dikkat ve ısrarla MAZON isteyiniz. Memnun ve müstefit olmıyanların parası iade edilir.

Büyük şişesi İstanbulda 100 kuruş Deposu: İş Bankası arkasında 12 No.

MAZON ve BOTTON
ECZA DEPOSU

Son Posta Matbaası

Sahibi: Ali Ekrem

Neşriyat Müdürü: Halil Latif